

לְמוּד יוֹמִי

משניות זהר

בעידודו של

מו"ר הרה"צ שליט"א

יוצא לאור ע"י חסידי ברסלב

יבנאל עיר ברסלב – עיר השמחה

פרשת

תזריע מצורע תשפ"ה

ניתן להשיג בתיבה בכניסה ל'היכל מוהרא"ש'

או שלח צרף למייל: breslevsheli1@gmail.com

נדפס לזכות נשמתו הטהורה
של כ"ק אדמו"ר עט"ר
מוהרא"ש
ר' אליעזר שלמה בן
ר' מנחם זאב זי"ע

לזכות מורנו ורבנו הרה"צ
ר' יצחק שמואל אהרן לעזער
שליט"א

יהי רצון שימשיך להנהיג את הקהילה הקדושה מתוך
בריאות איתנה ונחת מכל יצ"ח ותלמידיו

לזכות נשמתם הקדושה והטהורה של
רבי חייא ובניו חזקיה ויהודה
ולזכות
רב המנונא סבא ורב הונא ריש גלותא

טוֹב לוֹמַר לִפְנֵי הַלְמוּד :

הַלְמוּד בַּמִּשְׁנָיוֹת וּבַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ יִהְיֶה לְעִלּוּי הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה וּלְהָקֵל צַעֲרָהּ, לְעִלּוּי כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּפְטְרוּ מִן הָעוֹלָם, גְּאֻלָּה, יְשׁוּעָה, רְפוּאָה וְהַצְלָחָה לְכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּרוּחָנִיוּת וּבְגַשְׁמִיוּת, גִּלּוּי מָשִׁיחַ צִדְקֵנוּ בְּרַחֲמִים וּבִנְיַן בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

מַסֶּכֶת מְנָחוֹת פֶּרֶק ח

א. כָּל קָרְבְּנוֹת הַצִּבּוּר וְהַיָּחִיד - בָּאִים מִן הָאָרֶץ וּמִחוּצָה־לָאָרֶץ, מִן הֶחָדָשׁ, וּמִן הַיָּשָׁן, חוּץ מִן הָעֹמֶר וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם, שֶׁאֵינָן בָּאִים אֶלָּא מִן הֶחָדָשׁ וּמִן הָאָרֶץ. וְכֻלָּן אֵינָן בָּאִים, אֶלָּא מִן הַמֻּבְחָר. וְאֵיזֶהוּ מֻבְחָר? מִכְמָס וּמִזּוֹנִיחָה, אַלְפָּא לַסֹּלֶת. שְׁנִיָּה לָהֶם - חֲפָרִים בַּבִּקְעָה. כָּל הָאַרְצוֹת הָיוּ כְּשֵׁרוֹת, אֶלָּא מִכָּאן הָיוּ מְבִיאִים: ב. אֵין מְבִיאִין, לֹא מִבֵּית הַזְּבָלִים, וְלֹא מִבֵּית הַשְּׁלָחִים, וְלֹא מִבֵּית הָאֵילָן; וְאִם הֵבִיא - כָּשֵׁר. כֵּיצַד הוּא עוֹשֶׂה? נָרָה שָׁנָה רִאשׁוֹנָה, וּבַשְּׁנִיָּה - זוֹרֵעָהּ קֹדֶם לַפֶּסַח שִׁבְעִים יוֹם, וְהִיא עוֹשָׂה סֹלֶת מְרֻבָּה. כֵּיצַד הוּא בּוֹדֵק? הַגּוֹזֵר מַכְנִיס אֶת יָדוֹ לְתוֹכָהּ. עָלָה בָהּ אָבָק - פְּסוּלָה, עַד שֶׁיִּנָּפֶנָּה. וְאִם הִתְלִיעָה - פְּסוּלָה: ג. תְּקוּעָה - אַלְפָּא לַשֶּׁמֶן. אַבָּא שָׁאוּל אוֹמֵר: שְׁנִיָּה לָהּ - רֶגֶב בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן. כָּל הָאַרְצוֹת הָיוּ כְּשֵׁרוֹת, אֶלָּא מִכָּאן הָיוּ מְבִיאִין. אֵין מְבִיאִין, לֹא מִבֵּית הַזְּבָלִים, וְלֹא מִבֵּית הַשְּׁלָחִים, וְלֹא מִמַּה שֶּׁנִּזְרַע בֵּינֵיהֶם. וְאִם הֵבִיא - כָּשֵׁר. אֵין מְבִיאִין אָנְפְּקָנוֹן. וְאִם הֵבִיא - פָּסוּל. אֵין מְבִיאִין מִן הַגַּרְגְּרִים שֶׁנִּשְׁרוּ בַּמַּיִם, וְלֹא מִן הַכְּבוּשִׁים, וְלֹא מִן הַשְּׁלוּקִין. וְאִם הֵבִיא - פָּסוּל: ד. שְׁלֹשָׁה זֵיתִים, וּבָהֶן שְׁלֹשָׁה שְׁלֹשָׁה שְׁמָנִים. הַזַּיִת הָרִאשׁוֹן: מְגַרְגְּרוֹ בְּרֹאשׁ הַזַּיִת, וְכוֹתֵשׁ וְנוֹתֵן לְתוֹךְ הַסַּל. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: סְבִיבוֹת הַסַּל - זֶה רִאשׁוֹן. טָעַן בַּקּוֹרָה - רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: בָּאֲבָנִים - זֶה שֵׁנִי. חָזַר וְטָחַן וְטָעַן - זֶה שְׁלִישִׁי. הָרִאשׁוֹן לַמְּנוֹרָה, וְהַשְּׁאָר לַמְּנָחוֹת. הַזַּיִת הַשֵּׁנִי: מְגַרְגְּרוֹ בְּרֹאשׁ הַגַּג, וְכוֹתֵשׁ וְנוֹתֵן לְתוֹךְ הַסַּל - רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: סְבִיבוֹת הַסַּל - זֶה רִאשׁוֹן. טָעַן בַּקּוֹרָה - רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: בָּאֲבָנִים - זֶה שֵׁנִי. חָזַר וְטָחַן וְטָעַן - זֶה שְׁלִישִׁי. הָרִאשׁוֹן לַמְּנוֹרָה, וְהַשְּׁאָר לַמְּנָחוֹת. הַזַּיִת הַשְּׁלִישִׁי: עוֹטְנוֹ בְּתוֹךְ הַבַּיִת עַד שֶׁיִּלְקֶה, וּמַעֲלֵהוּ וּמְנַגְּבוֹ בְּרֹאשׁ הַגַּג, וְכוֹתֵשׁ וְנוֹתֵן לְתוֹךְ הַסַּל - רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: סְבִיבוֹת הַסַּל - זֶה רִאשׁוֹן. טָעַן בַּקּוֹרָה - רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: בָּאֲבָנִים - זֶה שֵׁנִי. חָזַר וְטָחַן וְטָעַן, זֶה שְׁלִישִׁי. הָרִאשׁוֹן לַמְּנוֹרָה, וְהַשְּׁאָר לַמְּנָחוֹת: ה. הָרִאשׁוֹן שֶׁבָּרִאשׁוֹן - אֵין לְמַעְלָה מִמֶּנּוּ. הַשֵּׁנִי שֶׁבָּרִאשׁוֹן וְהָרִאשׁוֹן שֶׁבַּשֵּׁנִי - שָׁוִין. הַשְּׁלִישִׁי שֶׁבָּרִאשׁוֹן וְהַשֵּׁנִי שֶׁבַּשֵּׁנִי וְהָרִאשׁוֹן שֶׁבַּשְּׁלִישִׁי - שָׁוִין. הַשֵּׁנִי שֶׁבַּשֵּׁנִי וְהַשֵּׁנִי שֶׁבַּשְּׁלִישִׁי - שָׁוִין. הַשְּׁלִישִׁי שֶׁבַּשְּׁלִישִׁי - אֵין לְמַטָּה מִמֶּנּוּ. אַף הַמְּנָחוֹת הָיוּ בַּדִּין שֶׁיִּטְעֲנוּ שֶׁמֶן־זַיִת זַךְ: מָה אִם הַמְּנוֹרָה שֶׁאֵינָהּ לַאֲכִילָה - טְעוּנָה שֶׁמֶן זַיִת זַךְ, הַמְּנָחוֹת שֶׁהֵן לַאֲכִילָה - אֵינוֹ דִּין שֶׁיִּטְעֲנוּ שֶׁמֶן זַיִת זַךְ? תַּלְמוּד לוֹמַר (שְׁמוֹת כז, כ): "זָךְ כָּתִית לַמָּאוֹר" - וְלֹא זָךְ כָּתִית לַמְּנָחוֹת: ו. וּמִנַּיִן הָיוּ מְבִיאִין אֶת הַיַּיִן? קְרוּתִים וְהַטּוּלִים אַלְפָּא לַיַּיִן. שְׁנִיָּה לָהֶן - בֵּית רִמָּה וּבֵית לָבָן בָּהָר, וּכְפַר סְגָנָה בַּבִּקְעָה. כָּל הָאַרְצוֹת הָיוּ כְּשֵׁרוֹת, אֶלָּא מִכָּאן הָיוּ

מְבִיאִין. אֵין מְבִיאִין, לֹא מִבֵּית הַזְּבָלִים, וְלֹא מִבֵּית הַשְּׁלָחִין, וְלֹא מִמַּה שֶּׁנִּזְרַע בֵּינֵיהֶן. וְאִם הֵבִיא - כָּשֵׁר. אֵין מְבִיאִין אִלְיַסְטוֹן; וְאִם הֵבִיא - כָּשֵׁר. אֵין מְבִיאִין יָשָׁן; דִּבְרֵי רַבִּי. וַחֲכָמִים מַכְשִׁירִין. אֵין מְבִיאִין, לֹא מָתוֹק, וְלֹא מְעֻשָּׁן, וְלֹא מְבֻשָּׁל. וְאִם הֵבִיא - פָּסוּל. אֵין מְבִיאִין מִן הַדְּלִיּוֹת, אֶלָּא מִן הָרוֹגְלִיּוֹת, וּמִן הַכְּרָמִים הָעֲבוּדִים: ז. לֹא הָיוּ כּוֹנְסִים אוֹתוֹ בַּחֲצָבִים גְּדוֹלִים, אֶלָּא בְּחָבִיּוֹת קְטַנּוֹת. וְאֵינוֹ מְמַלֵּא אֶת הֶחָבִיּוֹת עַד פִּיהֶם, כְּדֵי שֶׁיְּהֵא רֵיחוֹ נוֹדֵף. אֵינוֹ מֵבִיא, לֹא מִפִּיהָ, מִפְּנֵי הַקְּמָחִין. וְלֹא מִשּׁוּלֶיהָ, מִפְּנֵי הַשְּׁמָרִים. אֶלָּא מֵבִיא מִשְּׁלִישָׁהּ וּמֵאֶמְצָעָהּ. כֵּיצַד הוּא בּוֹדֵק? הַגּוְבָּר יוֹשֵׁב וְהַקָּנֶה בְּיָדוֹ, זָרַק אֶת הַגִּיד וְהִקִּישׁ בַּקָּנֶה. רַבִּי יוֹסֵי בְּרַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: יַיִן שֶׁעָלָה בוֹ קְמָחִין - פָּסוּל, שֶׁנֶּאֱמַר (בְּמִדְבַּר כח, יט-כ; לא): "תְּמִימִים יִהְיוּ לָכֶם וּמִנְחָתָם", "תְּמִימִים יִהְיוּ לָכֶם וְנִסְכֵּיהֶם":

מַסֶּכֶת מְנָחוֹת פֶּרֶק ט

א. שְׁתֵּי מִדּוֹת שֶׁל יָבֵשׁ הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ: עִשָּׂרוֹן, וַחֲצִי עִשָּׂרוֹן. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: עִשָּׂרוֹן, עִשָּׂרוֹן, וַחֲצִי עִשָּׂרוֹן. עִשָּׂרוֹן מֶה הָיָה מְשַׁמֵּשׁ? שֶׁבּוֹ הָיָה מוֹדֵד לְכָל הַמְּנָחוֹת. לֹא הָיָה מוֹדֵד, לֹא בְּשֶׁל שְׁלִשָּׁה לַפָּר, וְלֹא בְּשֶׁל שְׁנַיִם לָאַיִל, אֶלָּא מוֹדְדָן עֶשְׂרוֹנוֹת. חֲצִי עִשָּׂרוֹן מֶה הָיָה מְשַׁמֵּשׁ? שֶׁבּוֹ הָיָה מוֹדֵד חֲבִתֵּי כֹהֵן גָּדוֹל, מֶחֱצָה בַּבֹּקֶר וּמֶחֱצָה בֵּין הָעַרְבַּיִם: ב. שֶׁבַע מִדּוֹת שֶׁל לַח הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ: הִין, וַחֲצִי הִין, וּשְׁלִישִׁית הִין, וּרְבִיעִית הִין, לֹג, וַחֲצִי לֹג, וּרְבִיעִית לֹג. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בַּר צָדוֹק אוֹמֵר: שְׁנָתוֹת הָיוּ בַּהִין - עַד כָּאן לַפָּר, עַד כָּאן לָאַיִל, עַד כָּאן לַכֶּבֶשׂ. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: לֹא הָיָה שָׁם הִין. וְכִי מֶה הָיָה הַהִין מְשַׁמֵּשׁ? אֶלָּא מִדָּה יְתֵרָה שֶׁל לֹג וּמֶחֱצָה הָיְתָה, שֶׁבָּהּ הָיָה מוֹדֵד לְמִנְחַת כֹּהֵן גָּדוֹל, לֹג וּמֶחֱצָה בַּבֹּקֶר וְלֹג וּמֶחֱצָה בֵּין הָעַרְבַּיִם: ג. וְרְבִיעִית מֶה הָיְתָה מְשַׁמֶּשֶׁת? רְבִיעִית מַיִם לַמִּצְרָע, וּרְבִיעִית שֶׁמֶן לַנָּזִיר. חֲצִי לֹג מֶה הָיָה מְשַׁמֵּשׁ? חֲצִי לֹג מַיִם לַסּוֹטָה, וַחֲצִי לֹג שֶׁמֶן לַתּוֹדָה. וּבַלֹּג הָיָה מוֹדֵד לְכָל הַמְּנָחוֹת. אֲפִלּוּ מִנְחָה שֶׁל שִׁשִּׁים עִשָּׂרוֹן נוֹתֵן לָהּ שִׁשִּׁים לֹג. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר: אֲפִלּוּ מִנְחָה שֶׁל שִׁשִּׁים עִשָּׂרוֹן, אֵין לָהּ אֶלָּא לֹגָהּ, שֶׁנֶּאֱמַר (וַיִּקְרָא יד, כא): "לְמִנְחָה וְלֹג שָׁמֶן". שִׁשָּׁה לַפָּר, אַרְבָּעָה לָאַיִל, שִׁלְשָׁה לַכֶּבֶשׂ, שְׁלֹשָׁה וּמֶחֱצָה לַמְּנוֹרָה: מֵחֲצִי לֹג לְכָל נֵר: ד. מְעָרְבִין נִסְכֵּי אֵילִים בְּנִסְכֵּי פָּרִים, נִסְכֵּי כְבָשִׂים בְּנִסְכֵּי כְבָשִׂים, שֶׁל יָחִיד בְּשֶׁל צִבּוּר, שֶׁל יוֹם בְּשֶׁל אֶמֶשׁ, אֲבָל אֵין מְעָרְבִין נִסְכֵּי כְבָשִׂים בְּנִסְכֵּי פָּרִים וְאֵילִים. וְאִם בִּלְּלָן אֵלּוּ בְּפְנֵי עַצְמָן וְאֵלּוּ בְּפְנֵי עַצְמָן, וְנִתְעָרְבוּ - כְּשֵׁרִין. אִם עַד שֶׁלֹּא בָלַל - פָּסוּל. הַכֶּבֶשׂ הַבָּא עִם הָעֹמֶר - אַף-עַל-פִּי שֶׁמִּנְחָתוֹ כְּפוּלָה, לֹא הָיוּ נְסָכָיו כְּפוּלִין: ה. כָּל הַמִּדּוֹת שֶׁהָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ, הָיוּ נִגְדָּשׁוֹת, חוּץ מִשֶּׁל כֹּהֵן

גָּדוֹל, שֶׁהָיָה גּוֹדֶשׁ לְתוֹכָהּ. מִדּוֹת הַלַּח - בְּרוּצֵיהֶן קֹדֶשׁ. וּמִדּוֹת הַיָּבֵשׁ - בְּרוּצֵיהֶן חֹל. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: מִדּוֹת הַלַּח - קֹדֶשׁ, לְפִיכָךְ בְּרוּצֵיהֶן קֹדֶשׁ. וּמִדּוֹת הַיָּבֵשׁ - חֹל, לְפִיכָךְ בְּרוּצֵיהֶן חֹל. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: לֹא מִשּׁוּם זֶה, אֶלָּא שֶׁהַלַּח נֶעְכָּר, וְהַיָּבֵשׁ אֵינוֹ נֶעְכָּר: ו. כָּל קָרְבְּנוֹת הַצִּבּוּר וְהַיָּחִיד טְעוּנִין נְסָכִים, חוּץ מִן הַבְּכוֹר, וְהַמַּעֲשֵׂר, וְהַפֶּסַח, וְהַחַטָּאת, וְהָאָשָׁם; אֶלָּא שֶׁחַטָּאתוֹ שֶׁל מְצֹרָע וַאֲשָׁמוֹ טְעוּנִין נְסָכִים: ז. כָּל קָרְבְּנוֹת הַצִּבּוּר אֵין בָּהֶם סְמִיכָה, חוּץ מִן הַפָּר הַבָּא עַל־כָּל הַמִּצְוֹת, וְשָׂעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: אַף שְׂעִירֵי עֲבוֹדָה זָרָה. כָּל קָרְבְּנוֹת הַיָּחִיד טְעוּנִים סְמִיכָה, חוּץ מִן הַבְּכוֹר, וְהַמַּעֲשֵׂר, וְהַפֶּסַח. וְהַיּוֹרֵשׁ סוֹמֵךְ, וּמֵבִיא נְסָכִים, וּמֵמִיר: ח. הַכֹּל סוֹמְכִין, חוּץ מֵחֵרֵשׁ, שׁוֹטֶה, וְקָטָן, סוּמָא, וְנָכְרִי, וְהָעֶבֶד, וְהַשְּׁלִיחַ, וְהָאִשָּׁה. וּסְמִיכָה, שְׁרֵי מִצְוָה, עַל הָרֹאשׁ, בִּשְׁתֵּי יָדַיִם, וּבִמְקוֹם שֶׁסּוֹמְכִין שׁוֹחֲטִין, וְתֵכֶף לִסְמִיכָה שְׁחִיטָה: ט. חָמֵר בַּסְּמִיכָה מִבַּתְּנוּפָה וּבַתְּנוּפָה מִבַּסְּמִיכָה: שֶׁאֶחָד מְנִיף לְכָל הַחֲבֵרִים, וְאֵין אֶחָד סוֹמֵךְ לְכָל הַחֲבֵרִים. וְחָמֵר בַּתְּנוּפָה: שֶׁהַתְּנוּפָה נוֹהֶגֶת בְּקָרְבְּנוֹת הַיָּחִיד וּבְקָרְבְּנוֹת הַצִּבּוּר, בַּחַיִּים וּבַשְּׁחוּטִין, בְּדָבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ רוּחַ חַיִּים, וּבְדָבָר שֶׁאֵין בּוֹ רוּחַ חַיִּים, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בַּסְּמִיכָה:

מַסֶּכֶת מְנָחוֹת פֶּרֶק י

א. רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר: הָעֹמֶר הָיָה בָּא בְּשַׁבָּת מִשָּׁלֹשׁ סְאִין, וּבְחֹל - מֵחָמֵשׁ. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אֶחָד בְּשַׁבָּת וְאֶחָד בְּחֹל - מִשָּׁלֹשׁ הָיָה בָּא. רַבִּי חֲנִינָא סְגַן הַכֹּהֲנִים אוֹמֵר: בַּשַּׁבָּת הָיָה נִקְצָר בְּיָחִיד, וּבְמַגָּל אַחַת, וּבְקֻפָּה אַחַת. וּבַחֹל - בִּשְׁלֹשָׁה, וּבִשְׁלֹשׁ קֻפּוֹת, וּבִשְׁלֹשׁ מַגָּלוֹת. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אֶחָד בַּשַּׁבָּת וְאֶחָד בַּחֹל - בִּשְׁלֹשָׁה, וּבִשְׁלֹשׁ קֻפּוֹת, וּבִשְׁלֹשׁ מַגָּלוֹת: ב. מִצְוַת הָעֹמֶר לָבוֹא מִן הַקָּרוֹב. לֹא בִכֵּר הַקָּרוֹב לִירוּשָׁלַיִם - מְבִיאִים אוֹתוֹ מִכָּל מָקוֹם. מַעֲשֶׂה שֶׁבָּא מִגִּגּוֹת צְרִיפִין, וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם מִבִּקְעַת עֵין סוֹכֵר: ג. כֵּיצַד הָיוּ עוֹשִׂים? שְׁלוּחֵי בֵית־דִּין יוֹצְאִים מֵעֶרֶב יוֹם־טוֹב, וְעוֹשִׂין אוֹתוֹ כְּרִיכוֹת בְּמֶחֱבָר לַקַּרְקַע, כְּדֵי שֶׁיְּהֵא נוֹחַ לִקְצֹר. וְכָל הָעֲיָרוֹת הַסְּמוּכוֹת לְשָׁם, מִתְכַּנְּסוֹת לְשָׁם, כְּדֵי שֶׁיְּהֵא נִקְצָר בְּעֵסֶק גָּדוֹל. כֵּיוָן שֶׁחָשְׁכָה - אוֹמֵר לָהֶם: 'בָּא הַשֶּׁמֶשׁ'? - אוֹמְרִים: 'הֵין'. 'בָּא הַשֶּׁמֶשׁ'? - אוֹמְרִים: 'הֵין'. 'מַגָּל זוֹ'? - אוֹמְרִים: 'הֵין'. 'מַגָּל זוֹ'? - אוֹמְרִים: 'הֵין'. 'קֻפָּה זוֹ'? -אוֹמְרִים: 'הֵין'. 'קֻפָּה זוֹ'? - אוֹמְרִים: 'הֵין'. בַּשַּׁבָּת אוֹמֵר לָהֶם: 'שַׁבָּת זוֹ'? - אוֹמְרִים: 'הֵין'. 'שַׁבָּת זוֹ'? - אוֹמְרִים: 'הֵין'. 'אֶקְצֹר'? - וְהֵם אוֹמְרִים לוֹ: 'קְצֹר'. 'אֶקְצֹר'? - וְהֵם אוֹמְרִים לוֹ: 'קְצֹר'. שָׁלֹשׁ פְּעָמִים עַל־כָּל דָּבָר וְדָבָר, וְהֵם אוֹמְרִים לוֹ: 'הֵין', 'הֵין'. 'הֵין'. וְכָל־כָּךְ לָמָּה? מִפְּנֵי הַבַּיְתוֹסִים, שֶׁהָיוּ אוֹמְרִים: אֵין קְצִירַת הָעֹמֶר

בְּמוֹצָאֵי יוֹם־טוֹב: ד. קְצָרוּהוּ וּנְתָנוּהוּ בְּקֻפּוֹת, הֱבִיאוּהוּ לָעֲזָרָה, הָיוּ מְהַבְהֲבִין אוֹתוֹ בָּאוּר, כְּדֵי לְקַיֵּם בּוֹ מִצְוַת קָלִי, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר; וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: בְּקָנִים וּבְקִלִּיחוֹת חוֹבְטִים אוֹתוֹ, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְמָעֵךְ. נְתָנוּהוּ לָאֲבוּב - וְאֲבוּב הָיָה מְנֻקָּב, כְּדֵי שֶׁיְּהֵא הָאוּר שׁוֹלֵט בְּכֻלּוֹ. שְׁטָחוּהוּ בָּעֲזָרָה, וְהָרוּחַ מְנַשֶּׁבֶת בּוֹ. נְתָנוּהוּ בְּרֵחַיִם שֶׁל גָּרוֹסוֹת, וְהוֹצִיאוּ מִמֶּנּוּ עִשָּׂרוֹן, שֶׁהוּא מְנָפֶּה מִשְּׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה נָפָה, וְהַשְּׁאָר נִפְדֶּה וְנֶאֱכָל לְכָל אָדָם, וְחַיָּב בַּחַלָּה, וּפָטוּר מִן הַמַּעַשְׂרוֹת. רַבִּי עֲקִיבָא מְחַיֵּב בַּחַלָּה וּבַמַּעַשְׂרוֹת. בָּא לוֹ לְעִשָּׂרוֹן, וְנָתַן שַׁמְנוֹ וּלְבוֹנָתוֹ, יָצַק וּבָלַל, הֵנִיף, וְהִגִּישׁ, וְקָמַץ וְהִקְטִיר, וְהַשְּׁאָר נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים: ה. מִשֶּׁקָּרַב הָעֹמֶר, יוֹצְאִין וּמוֹצְאִין שׁוּק יְרוּשָׁלַיִם, שֶׁהוּא מָלֵא קֶמַח וְקָלִי - שֶׁלֹּא בְּרָצוֹן חֲכָמִים, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר; רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: בְּרָצוֹן חֲכָמִים הָיוּ עוֹשִׂים. מִשֶּׁקָּרַב הָעֹמֶר - הֻתַּר הֶחָדָשׁ מִיָּד, וְהָרְחוֹקִים מֻתָּרִים מֵחֲצוֹת הַיּוֹם וּלְהַלָּן. מִשֶּׁחָרַב בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, הִתְקִין רַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי, שֶׁיְּהֵא יוֹם הֶנֵּף כֻּלּוֹ אָסוּר. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: וַהֲלֹא מִן הַתּוֹרָה הוּא אָסוּר, שֶׁנֶּאֱמַר (וַיִּקְרָא כג, יד): "עַד עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה". מִפְּנֵי מָה הָרְחוֹקִים מֻתָּרִים מֵחֲצוֹת הַיּוֹם וּלְהַלָּן? מִפְּנֵי שֶׁהֵן יוֹדְעִין שֶׁאֵין בֵּית־דִּין מִתְעַצְּלִין בּוֹ: ו. הָעֹמֶר הָיָה מַתִּיר בַּמְּדִינָה, וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם - בַּמִּקְדָּשׁ. אֵין מְבִיאִין מִנְחוֹת וּבְכוּרִים וּמִנְחַת בְּהֵמָה קֹדֶם לָעֹמֶר. וְאִם הֵבִיא - פָּסוּל. קֹדֶם לִשְׁתֵּי הַלֶּחֶם - לֹא יָבִיא. וְאִם הֵבִיא - כָּשֵׁר: ז. הַחִטִּים וְהַשְּׂעוֹרִים וְהַכֻּסְמִין וְשִׁבֹּלֶת־שׁוּעָל וְהַשִּׁיפוֹן - חַיָּבִין בַּחַלָּה, וּמִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה, וַאֲסוּרִים בֶּחָדָשׁ מִלִּפְנֵי הַפֶּסַח, וּמִלִּקְצֹר מִלִּפְנֵי הָעֹמֶר. וְאִם הִשְׁרִישׁוּ קֹדֶם לָעֹמֶר - הָעֹמֶר מַתִּירָן. וְאִם לָאוּ - אֲסוּרִים עַד שֶׁיָּבוֹא עֹמֶר הַבָּא: ח. קוֹצְרִים בֵּית הַשִּׁלְחִים שֶׁבְּעֵמָקִים, אֲבָל לֹא גּוֹדְשִׁין. אַנְשֵׁי יְרִיחוֹ קוֹצְרִין בִּרְצוֹן חֲכָמִים, וְגוֹדְשִׁין שֶׁלֹּא בִּרְצוֹן חֲכָמִים, וְלֹא מִחוּ בְיָדָם חֲכָמִים. קוֹצֵר לַשַּׁחַת, וּמַאֲכִיל לַבְּהֵמָה. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: אֵימָתַי? בִּזְמַן שֶׁהִתְחִיל עַד שֶׁלֹּא הֵבִיאָה שְׁלִישׁ. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: אַף יִקְצֹר וְיַאֲכִיל, אַף מִשֶּׁהֵבִיאָה שְׁלִישׁ: ט. קוֹצְרִין מִפְּנֵי הַנִּטִּיעוֹת, מִפְּנֵי בֵּית הָאֵבֶל, מִפְּנֵי בְּטוּל בֵּית־הַמִּדְרָשׁ. לֹא יַעֲשֶׂה אוֹתָן כְּרִיכוֹת, אֲבָל מַנִּיחָן צְבָתִים. מִצְוַת הָעֹמֶר לָבוֹא מִן הַקָּמָה. לֹא מָצָא - יָבִיא מִן הָעֲמָרִים. מִצְוָתוֹ לָבוֹא מִן הַלַּח. לֹא מָצָא - יָבִיא מִן הַיָּבֵשׁ. מִצְוָתוֹ לִקְצֹר בַּלַּיְלָה. נִקְצַר בַּיּוֹם - כָּשֵׁר. וְדוֹחֶה אֶת הַשַּׁבָּת:

מַסֶּכֶת מְנָחוֹת פֶּרֶק יא

א. שְׁתֵּי הַלֶּחֶם נִלּוֹשׁוֹת אַחַת אַחַת, וְנֶאֱפוֹת אַחַת אַחַת. לֶחֶם־הַפָּנִים נִלּוֹשׁ אֶחָד אֶחָד, וְנֶאֱפָה שְׁנַיִם שְׁנַיִם. וּבְטִפּוּס הָיָה עוֹשֶׂה אוֹתָן. וּכְשֶׁהוּא רָדָן, נוֹתְנָן בַּטִּפּוּס, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְקַלְקְלוּ: ב. אֶחָד שְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְאֶחָד לֶחֶם־הַפָּנִים - לִישָׁתָן

וַעֲרִיכָתָן בַּחוּץ, וַאֲפִיָּתָן בִּפְנִים, וְאֵינָן דּוֹחוֹת אֶת הַשַּׁבָּת, רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: כָּל מַעֲשֵׂיהֶם בִּפְנִים. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: לְעוֹלָם הֱוֵי רָגִיל לוֹמַר: שְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְלֶחֶם־הַפָּנִים כְּשֵׁרוֹת בַּעֲזָרָה, וּכְשֵׁרוֹת בְּבֵית פַּאגִי: ג. חֲבִתֵּי כֹהֵן גָּדוֹל - לִישָׁתָן וַעֲרִיכָתָן וַאֲפִיָּתָן בִּפְנִים, וְדוֹחוֹת אֶת הַשַּׁבָּת. טְחוּנָן וְהֶרְקֵדָן - אֵינָן דּוֹחוֹת אֶת הַשַּׁבָּת. כְּלָל אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא: כָּל מְלָאכָה שֶׁאֶפְשָׁר לָהּ לֵעָשׂוֹת מֵעֶרֶב־שַׁבָּת - אֵינָהּ דּוֹחָה אֶת הַשַּׁבָּת. וְשֶׁאִי אֶפְשָׁר לָהּ לֵעָשׂוֹת מֵעֶרֶב־שַׁבָּת - דּוֹחָה אֶת הַשַּׁבָּת: ד. כָּל הַמְּנָחוֹת יֵשׁ בָּהֶן מַעֲשֵׂה כֶלִי בִּפְנִים, וְאֵין בָּהֶן מַעֲשֵׂה כֶלִי בַּחוּץ. כֵּיצַד? שְׁתֵּי הַלֶּחֶם - אָרְכָּן שִׁבְעָה, וְרָחְבָּן אַרְבָּעָה, וְקַרְנוֹתֵיהֶן אַרְבַּע אֶצְבָּעוֹת. לֶחֶם־הַפָּנִים - אָרְכּוֹ עֲשָׂרָה, וְרָחְבּוֹ חֲמִשָּׁה וְקַרְנוֹתָיו שֶׁבַע אֶצְבָּעוֹת. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: שֶׁלֹּא תִּטְעֶה - זד"ד יה"ז. בֶּן זוֹמָא אוֹמֵר: "וְנָתַתָּ עַל הַשֻּׁלְחָן לֶחֶם פָּנִים לְפָנַי תָּמִיד" (שְׁמוֹת כה, ל) - שֶׁיְּהֵא לוֹ פָּנִים: ה. הַשֻּׁלְחָן - אָרְכּוֹ עֲשָׂרָה, וְרָחְבּוֹ חֲמִשָּׁה. לֶחֶם־הַפָּנִים - אָרְכּוֹ עֲשָׂרָה, וְרָחְבּוֹ חֲמִשָּׁה; נוֹתֵן אָרְכּוֹ כְּנֶגֶד רָחְבּוֹ שֶׁל שֻׁלְחָן, וְכוֹפֵל טְפָחַיִם וּמֶחֱצָה מִכָּאן, וְטִפְחַיִם וּמֶחֱצָה מִכָּאן, נִמְצָא אָרְכּוֹ מְמַלֵּא כָּל רָחְבּוֹ שֶׁל שֻׁלְחָן, דִּבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה; רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: הַשֻּׁלְחָן - אָרְכּוֹ שְׁנֵים־עָשָׂר וְרָחְבּוֹ שִׁשָּׁה. לֶחֶם־הַפָּנִים - אָרְכּוֹ עֲשָׂרָה וְרָחְבּוֹ חֲמִשָּׁה. נוֹתֵן אָרְכּוֹ כְּנֶגֶד רָחְבּוֹ שֶׁל שֻׁלְחָן, וְכוֹפֵל טְפָחַיִם מִכָּאן, וְטִפְחַיִם מִכָּאן, וְטִפְחַיִם מִכָּאן, רֶוַח בָּאֶמְצָע, כְּדֵי שֶׁתְּהֵא הָרוּחַ מְנַשֶּׁבֶת בֵּינֵיהֶן. אַבָּא שָׁאוּל אוֹמֵר: שָׁם הָיוּ נוֹתְנִין שְׁנֵי בָזְכֵי לְבוֹנָה שֶׁל לֶחֶם־הַפָּנִים. אָמְרוּ לוֹ: וַהֲלֹא כְּבָר נֶאֱמַר (וַיִּקְרָא כד, ז): "וְנָתַתָּ עַל הַמַּעֲרֶכֶת לְבֹנָה זַכָּה"? אָמַר לָהֶן: וַהֲלֹא כְּבָר נֶאֱמַר (בַּמִּדְבָּר ב, כ): "וְעָלָיו מַטֵּה מְנַשֶּׁה": ו. אַרְבָּעָה סְנִיפִין שֶׁל זָהָב הָיוּ שָׁם מֻפְצָלִין מֵרָאשֵׁיהֶן, שֶׁהָיוּ סוֹמְכִים בָּהֶן: שְׁנַיִם לְסִדֶּר זֶה, וּשְׁנַיִם לְסִדֶּר זֶה. וְעֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנָה קָנִים, כַּחֲצִי קָנֶה חָלוּל: אַרְבָּעָה־עָשָׂר לְסִדֶּר זֶה, וְאַרְבָּעָה־עָשָׂר לְסִדֶּר זֶה. לֹא סִדּוּר קָנִים וְלֹא נְטִילָתָן דּוֹחָה אֶת הַשַּׁבָּת; אֶלָּא נִכְנָס מֵעֶרֶב־שַׁבָּת, וְשׁוֹמְטָן, וְנוֹתְנָן לְאָרְכּוֹ שֶׁל שֻׁלְחָן. כָּל הַכֵּלִים שֶׁהָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ - אָרְכָּן לְאָרְכּוֹ שֶׁל בַּיִת: ז. שְׁנֵי שֻׁלְחָנוֹת הָיוּ בָּאוּלָם מִבִּפְנִים, עַל פֶּתַח הַבַּיִת: אֶחָד שֶׁל שַׁיִשׁ וְאֶחָד שֶׁל זָהָב. עַל שֶׁל שַׁיִשׁ נוֹתְנִים לֶחֶם־הַפָּנִים בִּכְנִיסָתוֹ, וְעַל שֶׁל זָהָב בִּיצִיאָתוֹ, שֶׁמַּעֲלִין בַּקֹּדֶשׁ, וְלֹא מוֹרִידִין. וְאֶחָד שֶׁל זָהָב מִבִּפְנִים, שֶׁעָלָיו לֶחֶם־הַפָּנִים תָּמִיד. אַרְבָּעָה כֹהֲנִים נִכְנָסִין: שְׁנַיִם בְּיָדָם שְׁנֵי סְדָרִים, וּשְׁנַיִם בְּיָדָם שְׁנֵי בָזְכִים. וְאַרְבָּעָה מַקְדִּימִין לִפְנֵיהֶם: שְׁנַיִם לִטֹּל שְׁנֵי סְדָרִים, וּשְׁנַיִם לִטֹּל שְׁנֵי בָזְכִים. הַמַּכְנִיסִים עוֹמְדִים בַּצָּפוֹן, וּפְנֵיהֶם לַדָּרוֹם. הַמּוֹצִיאִין עוֹמְדִים בַּדָּרוֹם, וּפְנֵיהֶם לַצָּפוֹן. אֵלּוּ מוֹשְׁכִין, וְאֵלּוּ מַנִּיחִין, וְטִפְחוֹ שֶׁל זֶה כְּנֶגֶד טִפְחוֹ

שֶׁל זֶה, שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוֹת כה, ל): ״לְפָנַי תָּמִיד״. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: אֲפִלּוּ אֵלּוּ נוֹטְלִין וְאֵלּוּ מַנִּיחִין - אַף זוֹ הָיְתָה ״תָּמִיד״. יָצְאוּ וְנָתְנוּ עַל הַשֻּׁלְחָן שֶׁל זָהָב שֶׁהָיָה בָּאוּלָם, הִקְטִירוּ הַבְּזִיכִין, וְהַחַלּוֹת מִתְחַלְּקוֹת לַכֹּהֲנִים. חָל יוֹם־הַכִּפּוּרִים לִהְיוֹת בַּשַּׁבָּת - הַחַלּוֹת מִתְחַלְּקוֹת לָעֶרֶב. חָל לִהְיוֹת עֶרֶב־שַׁבָּת - שָׁעִיר שֶׁל יוֹם־הַכִּפּוּרִים נֶאֱכָל לָעֶרֶב, הַבַּבְלִיִּים אוֹכְלִין אוֹתוֹ כְּשֶׁהוּא חַי, מִפְּנֵי שֶׁדַּעְתָּן יָפָה: ח. סִדֵּר אֶת הַלֶּחֶם בַּשַּׁבָּת, וְאֶת הַבְּזִיכִים לְאַחַר שַׁבָּת, וְהִקְטִיר אֶת הַבְּזִיכִים בַּשַּׁבָּת - פְּסוּלָה; וְאֵין חַיָּבִין עֲלֵיהֶן מִשּׁוּם פִּגּוּל, נוֹתָר וְטָמֵא. סִדֵּר אֶת הַלֶּחֶם וְאֶת הַבְּזִיכִין בַּשַּׁבָּת, וְהִקְטִיר אֶת הַבְּזִיכִין לְאַחַר שַׁבָּת - פְּסוּל; וְאֵין חַיָּבִין עֲלֵיהֶן מִשּׁוּם פִּגּוּל, וְנוֹתָר וְטָמֵא. סִדֵּר אֶת הַלֶּחֶם וְאֶת הַבְּזִיכִין לְאַחַר שַׁבָּת, וְהִקְטִיר אֶת הַבְּזִיכִין בַּשַּׁבָּת - פָּסוּל. כֵּיצַד יַעֲשֶׂה? יַנִּיחֶנָּה לַשַּׁבָּת הַבָּאָה, שֶׁאֲפִלּוּ הִיא עַל הַשֻּׁלְחָן יָמִים רַבִּים - אֵין בְּכָךְ כְּלוּם: ט. שְׁתֵּי הַלֶּחֶם נֶאֱכָלוֹת - אֵין פָּחוֹת מִשְּׁנַיִם, וְלֹא יָתֵר עַל שִׁשָּׁה. כֵּיצַד? נֶאֱפוֹת מֵעֶרֶב יוֹם־טוֹב וְנֶאֱכָלוֹת בְּיוֹם־טוֹב - לִשְׁנַיִם. חָל יוֹם־טוֹב לִהְיוֹת אַחַר הַשַּׁבָּת - נֶאֱכָלוֹת לִשְׁלשָׁה. לֶחֶם־הַפָּנִים נֶאֱכָל אֵין פָּחוֹת מִתִּשְׁעָה, וְלֹא יָתֵר עַל אַחַד־עָשָׂר. כֵּיצַד? נֶאֱפֶה בְּעֶרֶב־שַׁבָּת וְנֶאֱכָל בַּשַּׁבָּת - לְתִשְׁעָה. חָל יוֹם־טוֹב לִהְיוֹת עֶרֶב־שַׁבָּת - נֶאֱכָל לַעֲשָׂרָה. שְׁנֵי יָמִים טוֹבִים שֶׁל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה - נֶאֱכָל לְאַחַד־עָשָׂר. וְאֵינוֹ דּוֹחֶה לֹא אֶת הַשַּׁבָּת וְלֹא אֶת יוֹם־טוֹב. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר מִשּׁוּם רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן הַסְּגָן: דּוֹחֶה אֶת יוֹם־טוֹב וְאֵינוֹ דּוֹחֶה אֶת יוֹם צוֹם:

מַסֶּכֶת מְנָחוֹת פֶּרֶק יב

א. הַמְּנָחוֹת וְהַנְּסָכִים שֶׁנִּטְמְאוּ: עַד שֶׁלֹּא קָדְשׁוּ בַּכְּלִי - יֵשׁ לָהֶן פִּדְיוֹן. מִשֶּׁקָּדְשׁוּ בַּכְּלִי - אֵין לָהֶם פִּדְיוֹן. הָעוֹפוֹת וְהָעֵצִים וְהַלְּבוֹנָה וּכְלֵי שָׁרֵת - אֵין לָהֶם פִּדְיוֹן, שֶׁלֹּא נֶאֱמַר אֶלָּא בַּ״בְּהֵמָה״ (וַיִּקְרָא כז, יא): ב. הָאוֹמֵר: ׳הֲרֵי עָלַי בַּמַּחֲבַת׳, וְהֵבִיא בַּמַּרְחֶשֶׁת, ׳בַּמַּרְחֶשֶׁת׳, וְהֵבִיא בַּמַּחֲבַת - מַה שֶּׁהֵבִיא הֵבִיא, וִידֵי חוֹבָתוֹ לֹא יָצָא. ׳זוֹ לְהָבִיא בַּמַּחֲבַת׳, וְהֵבִיא בַּמַּרְחֶשֶׁת, ׳בַּמַּרְחֶשֶׁת׳, וְהֵבִיא בַּמַּחֲבַת - הֲרֵי זוֹ פְּסוּלָה. ׳הֲרֵי עָלַי שְׁנֵי עֶשְׂרוֹנִים לְהָבִיא בִּכְלִי אֶחָד׳, וְהֵבִיא בִּשְׁנֵי כֵלִים, ׳בִּשְׁנֵי כֵלִים׳, וְהֵבִיא בִּכְלִי אֶחָד - מַה שֶּׁהֵבִיא הֵבִיא, וִידֵי חוֹבָתוֹ לֹא יָצָא. ׳אֵלּוּ לְהָבִיא בִּכְלִי אֶחָד׳, וְהֵבִיא בִּשְׁנֵי כֵלִים, ׳בִּשְׁנֵי כֵלִים׳, וְהֵבִיא בִּכְלִי אֶחָד - הֲרֵי אֵלּוּ פְּסוּלִין. ׳הֲרֵי עָלַי שְׁנֵי עֶשְׂרוֹנִים לְהָבִיא בִּכְלִי אֶחָד׳, וְהֵבִיא בִּשְׁנֵי כֵלִים, אָמְרוּ לוֹ: ׳בִּכְלִי אֶחָד נָדַרְתָּ׳! הַקְרִיבָן בִּכְלִי אֶחָד - כְּשֵׁרִים. בִּשְׁנֵי כֵלִים - פְּסוּלִין. ׳הֲרֵי עָלַי שְׁנֵי עֶשְׂרוֹנִים לְהָבִיא בִּשְׁנֵי כֵלִים׳, וְהֵבִיא בִּכְלִי אֶחָד, אָמְרוּ לוֹ: ׳בִּשְׁנֵי כֵלִים נָדַרְתָּ׳! הַקְרִיבָן בִּשְׁנֵי כֵלִים - כְּשֵׁרִין. נִתְּנוּ בִּכְלִי אֶחָד - כְּשִׁתֵּי מְנָחוֹת שֶׁנִּתְעָרְבוּ: ג. ׳הֲרֵי עָלַי מִנְחָה מִן הַשְּׁעוֹרִין׳ - יָבִיא מִן הַחִטִּים. ׳קֻמַּח׳ -

יָבִיא סֹלֶת. ׳בְּלֹא שֶׁמֶן וּלְבוֹנָה׳ – יָבִיא עִמָּהּ שֶׁמֶן וּלְבוֹנָה. ׳חֲצִי עִשָּׂרוֹן׳ – יָבִיא עִשָּׂרוֹן שָׁלֵם. ׳עִשָּׂרוֹן וּמֶחֱצָה׳ – יָבִיא שְׁנַיִם. רַבִּי שִׁמְעוֹן פּוֹטֵר, שֶׁלֹּא הִתְנַדֵּב כְּדֶרֶךְ הַמִּתְנַדְּבִים: ד. מִתְנַדֵּב אָדָם מִנְחָה שֶׁל שִׁשִּׁים עִשָּׂרוֹן, וּמֵבִיא בִּכְלִי אֶחָד. אִם אָמַר: ׳הֲרֵי עָלַי שִׁשִּׁים וְאֶחָד׳ – מֵבִיא שִׁשִּׁים בִּכְלִי אֶחָד, וְאֶחָד בִּכְלִי אֶחָד, שֶׁכֵּן צִבּוּר מֵבִיא בְּיוֹם־טוֹב הָרִאשׁוֹן שֶׁל חָג שֶׁחָל לִהְיוֹת בַּשַּׁבָּת – שִׁשִּׁים וְאֶחָד. דַּיּוֹ לְיָחִיד שֶׁיְּהֵא פָּחוֹת מִן הַצִּבּוּר אֶחָד. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן: וַהֲלֹא אֵלּוּ לַפָּרִים, וְאֵלּוּ לַכְּבָשִׂים, וְאֵינָם נִבְלָלִים זֶה עִם זֶה!? אֶלָּא, עַד שִׁשִּׁים יְכוֹלִים לְהִבָּלֵל. אָמְרוּ לוֹ: שִׁשִּׁים נִבְלָלִים, שִׁשִּׁים וְאֶחָד אֵין נִבְלָלִים? אָמַר לָהֶם: כָּל מִדּוֹת חֲכָמִים כֵּן! בְּאַרְבָּעִים סְאָה – הוּא טוֹבֵל, בְּאַרְבָּעִים סְאָה חָסֵר קֶרְטוֹב – אֵינוֹ יָכוֹל לִטְבֹּל בָּהֶן. אֵין מִתְנַדְּבִים לג, שְׁנַיִם, וַחֲמִשָּׁה, אֲבָל מִתְנַדְּבִים שְׁלֹשָׁה וְאַרְבָּעָה וְשִׁשָּׁה, וּמִשִּׁשָּׁה וּלְמַעְלָה: ה. מִתְנַדְּבִים יַיִן, וְאֵין מִתְנַדְּבִים שֶׁמֶן; דִּבְרֵי רַבִּי עֲקִיבָא. רַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר: מִתְנַדְּבִים שֶׁמֶן. אָמַר רַבִּי טַרְפוֹן: מַה מָּצִינוּ בַּיַּיִן שֶׁבָּא חוֹבָה וּבָא נְדָבָה – אַף הַשֶּׁמֶן בָּא חוֹבָה וּבָא נְדָבָה. אָמַר לוֹ רַבִּי עֲקִיבָא: לֹא, אִם אָמַרְתָּ בַּיַּיִן שֶׁכֵּן הוּא קָרֵב חוֹבָתוֹ בִּפְנֵי עַצְמוֹ – תֹּאמַר בַּשֶּׁמֶן שֶׁאֵינוֹ קָרֵב חוֹבָתוֹ בִּפְנֵי עַצְמוֹ? אֵין שְׁנַיִם מִתְנַדְּבִים עִשָּׂרוֹן אֶחָד, אֲבָל מִתְנַדְּבִים עוֹלָה וּשְׁלָמִים. וּבָעוֹף – אֲפִלּוּ פְּרִידָה אֶחָת:

מַסֶּכֶת מְנָחוֹת פֶּרֶק יג

א. ׳הֲרֵי עָלַי עִשָּׂרוֹן׳ – יָבִיא אֶחָד; ׳עֶשְׂרוֹנִים׳ – יָבִיא שְׁנַיִם. ׳פֵּרַשְׁתִּי וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה פֵּרַשְׁתִּי׳ – יָבִיא שִׁשִּׁים עִשָּׂרוֹן. ׳הֲרֵי עָלַי מִנְחָה׳ – יָבִיא אֵיזוֹ שֶׁיִּרְצֶה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: יָבִיא מִנְחַת הַסֹּלֶת, שֶׁהִיא מְיֻחֶדֶת שֶׁבַּמְּנָחוֹת: ב. ׳מִנְחָה׳, ׳מִן הַמִּנְחָה׳ – יָבִיא אֶחָת. ׳מְנָחוֹת׳, ׳מִן הַמְּנָחוֹת׳ – יָבִיא שְׁתַּיִם. ׳פֵּרַשְׁתִּי וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה פֵּרַשְׁתִּי׳ – יָבִיא חֲמִשְׁתָּן. ׳פֵּרַשְׁתִּי מִנְחָה שֶׁל עֶשְׂרוֹנִים, וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה פֵּרַשְׁתִּי׳ – יָבִיא מִנְחָה שֶׁל שִׁשִּׁים עִשָּׂרוֹן. רַבִּי אוֹמֵר: יָבִיא מְנָחוֹת שֶׁל עֶשְׂרוֹנִים מֵאֶחָד וְעַד שִׁשִּׁים: ג. ׳הֲרֵי עָלַי עֲצִים׳ – לֹא יִפְחֹת מִשְּׁנֵי גְזִירִין. ׳לְבוֹנָה׳ – לֹא יִפְחֹת מִקֹּמֶץ. חֲמִשָּׁה קְמָצִים הֵן: הָאוֹמֵר: ׳הֲרֵי עָלַי לְבוֹנָה׳ – לֹא יִפְחֹת מִקֹּמֶץ. הַמִּתְנַדֵּב מִנְחָה – יָבִיא עִמָּהּ קֹמֶץ לְבוֹנָה. הַמַּעֲלֶה אֶת הַקֹּמֶץ בַּחוּץ – חַיָּב. וּשְׁנֵי בָזִיכִין טְעוּנִין שְׁנֵי קְמָצִים: ד. ׳הֲרֵי עָלַי זָהָב׳ – לֹא יִפְחֹת מִדִּינַר זָהָב. ׳כֶּסֶף׳ – לֹא יִפְחֹת מִדִּינַר כֶּסֶף. ׳נְחֹשֶׁת׳ – לֹא יִפְחֹת מִמָּעָה כֶּסֶף. ׳פֵּרַשְׁתִּי, וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה פֵּרַשְׁתִּי׳ – הוּא מֵבִיא עַד שֶׁיֹּאמַר: ׳לֹא לְכָךְ נִתְכַּוַּנְתִּי׳: ה. ׳הֲרֵי עָלַי יַיִן׳ – לֹא יִפְחֹת מִשְּׁלֹשָׁה לֻגִּין. ׳שֶׁמֶן׳ – לֹא יִפְחֹת מִלֹּג. רַבִּי אוֹמֵר: שְׁלֹשָׁה לֻגִּין. ׳פֵּרַשְׁתִּי, וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה פֵּרַשְׁתִּי׳ – יָבִיא כִּיּוֹם הַמְּרֻבֶּה: ו. ׳הֲרֵי עָלַי עוֹלָה׳ – יָבִיא כֶּבֶשׂ. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹמֵר: אוֹ תּוֹר, אוֹ בֶּן יוֹנָה. ׳פֵּרַשְׁתִּי מִן הַבָּקָר, וְאֵינִי יוֹדֵעַ

מַה פִּרַשְׁתִּי - יָבִיא פָּר וְעֵגֶל. ׳מִן הַבְּהֵמָה, וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה פִּרַשְׁתִּי - יָבִיא פָּר וְעֵגֶל, אַיִל, גְּדִי וְטָלֶה. ׳פִּרַשְׁתִּי, וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה פִּרַשְׁתִּי - מוֹסִיף עֲלֵיהֶם תּוֹר וּבֶן יוֹנָה: ז. ׳הֲרֵי עָלַי תּוֹדָה, וּשְׁלָמִים׳ - יָבִיא כֶּבֶשׂ. ׳פִּרַשְׁתִּי מִן הַבָּקָר, וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה פִּרַשְׁתִּי׳ - יָבִיא פַּר וּפָרָה עֵגֶל וְעֶגְלָה. ׳מִן הַבְּהֵמָה, וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה פִּרַשְׁתִּי׳ - יָבִיא פַּר וּפָרָה, עֵגֶל וְעֶגְלָה, אַיִל וְרָחֵל, גְּדִי וּגְדָיָה, שָׂעִיר וּשְׂעִירָה, טָלֶה וְטַלְיָה: ח. ׳הֲרֵי עָלַי שׁוֹר׳ - יָבִיא הוּא וּנְסָכָיו בְּמָנֶה. ׳עֵגֶל׳ - יָבִיא הוּא וּנְסָכָיו בְּחָמֵשׁ. ׳אַיִל׳ - יָבִיא הוּא וּנְסָכָיו בְּשִׁתִּים. ׳כֶּבֶשׂ׳ - יָבִיא הוּא וּנְסָכָיו בְּסֶלַע. ׳שׁוֹר בְּמָנֶה׳ - יָבִיא בְּמָנֶה חוּץ מִנְּסָכָיו. ׳עֵגֶל בְּחָמֵשׁ׳ - יָבִיא בְּחָמֵשׁ חוּץ מִנְּסָכָיו. ׳אַיִל בְּשִׁתִּים׳ - יָבִיא בְּשִׁתִּים חוּץ מִנְּסָכָיו. ׳כֶּבֶשׂ בְּסֶלַע׳ - יָבִיא בְּסֶלַע חוּץ מִנְּסָכָיו. ׳שׁוֹר בְּמָנֶה׳, וְהֵבִיא שְׁנַיִם בְּמָנֶה - לֹא יָצָא, אֲפִלּוּ זֶה בְּמָנֶה חָסֵר דִּינָר, וְזֶה בְּמָנֶה חָסֵר דִּינָר. ׳שָׁחוֹר׳, וְהֵבִיא לָבָן; ׳לָבָן׳, וְהֵבִיא שָׁחוֹר; ׳גָּדוֹל׳, וְהֵבִיא קָטָן - לֹא יָצָא. ׳קָטָן׳, וְהֵבִיא גָּדוֹל - יָצָא. רַבִּי אוֹמֵר: לֹא יָצָא: ט. ׳שׁוֹר זֶה עוֹלָה׳, וְנִסְתָּאֵב - אִם רָצָה יָבִיא בְּדָמָיו שְׁנַיִם. ׳שְׁנֵי שְׁוָרִים אֵלּוּ עוֹלָה׳, וְנִסְתָּאֲבוּ - אִם רָצָה יָבִיא בְּדֵמֵיהֶם אֶחָד. רַבִּי אוֹסֵר. ׳אַיִל זֶה עוֹלָה׳, וְנִסְתָּאֵב - אִם רָצָה יָבִיא בְּדָמָיו כֶּבֶשׂ. ׳כֶּבֶשׂ זֶה עוֹלָה׳, וְנִסְתָּאֵב - אִם רָצָה יָבִיא בְּדָמָיו אַיִל. רַבִּי אוֹסֵר. הָאוֹמֵר: ׳אֶחָד מִכִּבְשֵׂי הַקֹּדֶשׁ׳, ׳וְאֶחָד מִשְּׁוָרֵי הַקֹּדֶשׁ׳: הָיוּ לוֹ שְׁנַיִם - הַגָּדוֹל שֶׁבָּהֶן הַקֹּדֶשׁ. שְׁלֹשָׁה - הַבֵּינוֹנִי שֶׁבָּהֶן הַקֹּדֶשׁ. ׳פִּרַשְׁתִּי וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה פִּרַשְׁתִּי׳, אוֹ שֶׁאָמַר: ׳אָמַר לִי אַבָּא, וְאֵינִי יוֹדֵעַ מָה׳ - הַגָּדוֹל שֶׁבָּהֶן הַקֹּדֶשׁ: י. ׳הֲרֵי עָלַי עוֹלָה׳ - יַקְרִיבֶנָּה בַּמִּקְדָּשׁ. וְאִם הִקְרִיבָהּ בְּבֵית חוֹנְיוֹ - לֹא יָצָא. ׳שֶׁאַקְרִיבֶנָּה בְּבֵית חוֹנְיוֹ׳ - יַקְרִיבֶנָּה בַּמִּקְדָּשׁ. וְאִם הִקְרִיבָהּ בְּבֵית חוֹנְיוֹ - יָצָא. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: אֵין זוֹ עוֹלָה. ׳הֲרֵינִי נָזִיר׳ - יְגַלַּח בַּמִּקְדָּשׁ. וְאִם גִּלַּח בְּבֵית חוֹנְיוֹ - לֹא יָצָא. ׳שֶׁאֲגַלַּח בְּבֵית חוֹנְיוֹ׳ - יְגַלַּח בַּמִּקְדָּשׁ. וְאִם גִּלַּח בְּבֵית חוֹנְיוֹ - יָצָא. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: אֵין זֶה נָזִיר. הַכֹּהֲנִים שֶׁשִּׁמְּשׁוּ בְּבֵית חוֹנְיוֹ - לֹא יְשַׁמְּשׁוּ בַּמִּקְדָּשׁ בִּירוּשָׁלַיִם, וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר לְדָבָר אַחֵר, שֶׁנֶּאֱמַר (מְלָכִים־ב כג, ט): ״אַךְ לֹא יַעֲלוּ כֹּהֲנֵי הַבָּמוֹת אֶל מִזְבַּח ה׳ בִּירוּשָׁלִַם כִּי אִם אָכְלוּ מַצּוֹת בְּתוֹךְ אֲחֵיהֶם״ - הֲרֵי הֵם כְּבַעֲלֵי מוּמִין: חוֹלְקִין וְאוֹכְלִין, אֲבָל לֹא מַקְרִיבִין: יא. נֶאֱמַר בְּעוֹלַת הַבְּהֵמָה (וַיִּקְרָא א, ט): ״אִשֶּׁה רֵיחַ נִיחוֹחַ״, וּבְעוֹלַת־הָעוֹף (שָׁם שָׁם, יז): ״אִשֶּׁה רֵיחַ נִיחוֹחַ״. וּבַמִּנְחָה (שָׁם ב, ב): ״אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחוֹחַ״. לְלַמֵּד: שֶׁאֶחָד הַמַּרְבֶּה וְאֶחָד הַמַּמְעִיט, וּבִלְבַד שֶׁיְּכַוֵּן אָדָם אֶת דַּעְתּוֹ לַשָּׁמַיִם:

נִשְׁלְמָה מַסֶּכֶת מְנָחוֹת

מַסֶּכֶת חֻלִּין פֶּרֶק א

א. הַכֹּל שׁוֹחֲטִין, וּשְׁחִיטָתָן כְּשֵׁרָה, חוּץ מֵחֵרֵשׁ, שׁוֹטֶה, וְקָטָן, שֶׁמָּא יְקַלְקְלוּ

בִּשְׁחִיטָתָן. וְכֻלָּן שֶׁשָּׁחֲטוּ, וַאֲחֵרִים רוֹאִין אוֹתָן - שְׁחִיטָתָן כְּשֵׁרָה. שְׁחִיטַת נָכְרִי - נִבֵּלָה וּמְטַמְּאָה בְּמַשָּׂא. הַשּׁוֹחֵט בַּלַּיְלָה, וְכֵן הַסּוּמָא שֶׁשָּׁחַט - שְׁחִיטָתוֹ כְּשֵׁרָה. הַשּׁוֹחֵט בַּשַּׁבָּת, וּבְיוֹם־הַכִּפּוּרִים, אַף־עַל־פִּי שֶׁמִּתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ - שְׁחִיטָתוֹ כְּשֵׁרָה: ב. הַשּׁוֹחֵט בְּמַגַּל יָד, בְּצוֹר, וּבְקָנֶה - שְׁחִיטָתוֹ כְּשֵׁרָה. הַכֹּל שׁוֹחֲטִין, וּלְעוֹלָם שׁוֹחֲטִין, וּבַכֹּל שׁוֹחֲטִין, חוּץ מִמַּגַּל קָצִיר, וְהַמְּגֵרָה, וְהַשִּׁנַּיִם, וְהַצִּפָּרֶן, מִפְּנֵי שֶׁהֵן חוֹנְקִין. הַשּׁוֹחֵט בְּמַגַּל קָצִיר בְּדֶרֶךְ הֲלִיכָתָהּ - בֵּית־שַׁמַּאי פּוֹסְלִין, וּבֵית־הִלֵּל מַכְשִׁירִין. וְאִם הֶחֱלִיקוּ שִׁנָּיָהּ - חֲרֵי הִיא כַּסַּכִּין: ג. הַשּׁוֹחֵט מִתּוֹךְ הַטַּבַּעַת, וְשִׁיֵּר בָּהּ מְלֹא הַחוּט עַל פְּנֵי כֻלָּהּ - שְׁחִיטָתוֹ כְּשֵׁרָה. רַבִּי יוֹסֵי בְּרַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: מְלֹא הַחוּט עַל פְּנֵי רֻבָּהּ: ד. הַשּׁוֹחֵט מִן הַצְּדָדִין - שְׁחִיטָתוֹ כְּשֵׁרָה. הַמּוֹלֵק מִן הַצְּדָדִין - מְלִיקָתוֹ פְּסוּלָה. הַשּׁוֹחֵט מִן הָעֹרֶף - שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה. הַמּוֹלֵק מִן הָעֹרֶף - מְלִיקָתוֹ כְּשֵׁרָה. הַשּׁוֹחֵט מִן הַצַּוָּאר - שְׁחִיטָתוֹ כְּשֵׁרָה. הַמּוֹלֵק מִן הַצַּוָּאר - מְלִיקָתוֹ פְּסוּלָה, שֶׁכָּל הָעֹרֶף כָּשֵׁר לַמְּלִיקָה, וְכָל הַצַּוָּאר כָּשֵׁר לַשְּׁחִיטָה. נִמְצָא: כָּשֵׁר בַּשְּׁחִיטָה - פָּסוּל בַּמְּלִיקָה; כָּשֵׁר בַּמְּלִיקָה - פָּסוּל בַּשְּׁחִיטָה: ה. כָּשֵׁר בַּתּוֹרִין - פָּסוּל בִּבְנֵי יוֹנָה; כָּשֵׁר בִּבְנֵי יוֹנָה - פָּסוּל בַּתּוֹרִין. תְּחִלַּת הַצְּהוֹב בָּזֶה וּבָזֶה - פָּסוּל: ו. כָּשֵׁר בַּפָּרָה - פָּסוּל בָּעֶגְלָה. כָּשֵׁר בָּעֶגְלָה - פָּסוּל בַּפָּרָה. כָּשֵׁר בַּכֹּהֲנִים - פָּסוּל בַּלְּוִיִּם. כָּשֵׁר בַּלְּוִיִּם - פָּסוּל בַּכֹּהֲנִים. טָהוֹר בִּכְלֵי חֶרֶשׂ - טָמֵא בְּכָל הַכֵּלִים; טָהוֹר בְּכָל הַכֵּלִים - טָמֵא בִּכְלֵי חֶרֶשׂ; טָהוֹר בִּכְלֵי עֵץ - טָמֵא בִּכְלֵי מַתָּכוֹת. טָהוֹר בִּכְלֵי מַתָּכוֹת - טָמֵא בִּכְלֵי עֵץ. הַחַיָּב בַּשְּׁקָדִים הַמָּרִים - פָּטוּר בַּמְּתוּקִים; הַחַיָּב בַּמְּתוּקִים - פָּטוּר בַּמָּרִים: ז. הַתָּמֵד: עַד שֶׁלֹּא הֶחֱמִיץ - אֵינוֹ נִקָּח בְּכֶסֶף מַעֲשֵׂר, וּפוֹסֵל אֶת הַמִּקְוֶה. מִשֶּׁהֶחֱמִיץ - נִקָּח בְּכֶסֶף מַעֲשֵׂר, וְאֵינוֹ פוֹסֵל אֶת הַמִּקְוֶה. הָאַחִין הַשֻּׁתָּפִין: כְּשֶׁחַיָּבִין בַּקָּלְבּוֹן - פְּטוּרִין מִמַּעֲשֵׂר בְּהֵמָה. כְּשֶׁחַיָּבִין בְּמַעֲשֵׂר בְּהֵמָה - פְּטוּרִים מִן הַקָּלְבּוֹן. כָּל מָקוֹם שֶׁיֵּשׁ מֶכֶר - אֵין קְנָס. וְכָל מָקוֹם שֶׁיֵּשׁ קְנָס - אֵין מֶכֶר. כָּל מָקוֹם שֶׁיֵּשׁ מָאוֹן - אֵין חֲלִיצָה. וְכָל מָקוֹם שֶׁיֵּשׁ חֲלִיצָה - אֵין מָאוֹן. כָּל מָקוֹם שֶׁיֵּשׁ תְּקִיעָה - אֵין הַבְדָּלָה. וְכָל מָקוֹם שֶׁיֵּשׁ הַבְדָּלָה - אֵין תְּקִיעָה. יוֹם־טוֹב שֶׁחָל לִהְיוֹת בְּעֶרֶב־שַׁבָּת - תּוֹקְעִין וְלֹא מַבְדִּילִין. בְּמוֹצָאֵי־שַׁבָּת - מַבְדִּילִין וְלֹא תּוֹקְעִין. כֵּיצַד מַבְדִּילִין? "הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְקֹדֶשׁ". רַבִּי דּוֹסָא אוֹמֵר: "בֵּין קֹדֶשׁ חָמוּר לְקֹדֶשׁ הַקַּל":

עַד נְכוֹן הַיּוֹם, וּבְגִין כָּךְ, וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לָאוֹר יוֹם. וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לַיְלָה, דָּא יִצְחָק, דְּאִיהִי חֹשֶׁךְ, וְאִיהוּ אָזִיל לְקַבְלָא לֵילְיָא בְּגַוְונָהּ, וּבְג"כ, אִיהוּ כַּד סִיב, מַה כְּתִיב, וַיְהִי כִּי זָקֵן יִצְחָק וַתִּכְהֶיֶן עֵינָיו מֵרְאוֹת. הָכִי הוּא וַדַּאי, דְּבָעָא לְאִתְחַשְׁכָא, וּלְאִתְדַּבָּקָא בְּדַרְגֵּיהּ כְּדְקָא יָאוֹת.

אָתָא רִבִּי אֶלְעָזָר בְּרֵיהּ, וְנָשִׁיק יְדוֹי. א"ל שַׁפִּיר. אַבְרָהָם נָהִיר, מִסְטְרָא דְּדַרְגָּא דִּילֵיהּ, יִצְחָק אִתְחַשָּׁךְ, מִסְטְרָא דְּדַרְגָּא דִּילֵיהּ, יַעֲקֹב אַמַּאי, דִּכְתִיב וְעֵינֵי יִשְׂרָאֵל כָּבְדוּ מִזֹּקֶן. א"ל הָכִי הוּא וַדַּאי, כָּבְדוּ כְּתִיב, וְלֹא כָּהוּ. מִזֹּקֶן כְּתִיב, וְלָא מִזִּקְנוֹ, אֶלָּא מִזֹּקֶן, מִזֹּקֶן דְּיִצְחָק, מֵהַהוּא סִטְרָא כָּבְדוּ. לֹא יוּכַל לִרְאוֹת, לְאִסְתַּכָּלָא כְּדְקָא חָזֵי, אֲבָל לֹא כָּהוּ. אֲבָל יִצְחָק, כָּהוּ וַדַּאי מִכֹּל וָכֹל, וְאִתְעֲבִיד חֹשֶׁךְ, דְּהָא כְּדֵין אִתְאַחִיד בֵּיהּ לֵילָה, וְאִתְקַיֵּים וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לַיְלָה.

א וַיִּקְרָא אֶת עֵשָׂו בְּנוֹ הַגָּדוֹל, דְּאִתְכַּלִּל מִסְטְרֵיהּ דְּדִינָא קַשְׁיָא וַיֹּאמֶר הִנֵּה נָא זָקַנְתִּי לֹא יָדַעְתִּי יוֹם מוֹתִי. רִבִּי אֶלְעָזָר פְּתַח וַאֲמַר, (תהלים סד) אַשְׁרֵי אָדָם עוֹז לוֹ בָּךְ וגו', זַכָּאָה ב"נ, דְּאִתְתַּקַּף בֵּיהּ בְּקב"ה וְיַשְׁוֵי תוֹקְפֵיהּ בֵּיהּ.

יָכוֹל כַּחֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה, דְּאִתְתַּקְפוּ וַאֲמָרוּ, (דניאל ג') הֵן אִיתַי אֱלָהֲנָא דִּי אֲנַחְנָא פָּלְחִין, יָכוֹל לְשֵׁזָבוּתָנָא מִגּוֹ אַתּוּן נוּרָא יְקִידְתָּא וּמִן יְדָךְ מַלְכָּא יְשֵׁזִיב. ת"ח, דְּאִי לָא יְשֵׁזִיב, וְלָא אִתְקַיֵּים עֲלַיְיהוּ קב"ה, אִשְׁתַּכַּח שְׁמֵיהּ דְּקב"ה, דְּלָא יִתְקַדַּשׁ בְּעֵינַיְיהוּ דְּכֹלָּא, כְּמָה דַּאֲמָרוּ. אֶלָּא, כֵּיוָן דְּיָדְעוּ דְּלָא אֲמָרוּ כְּדְקָא יָאוֹת, אַהַדְּרוּ וַאֲמָרוּ, וְהֵן לָא יְדִיעַ לֶהֱוֵי לָךְ מַלְכָּא וגו'. בֵּין יְשֵׁזִיב בֵּין לָא יְשֵׁזִיב יְדִיעַ לֶהֱוֵי לָךְ מַלְכָּא וגו'. וְתָנִינָן דְּמִלָּה אוֹדַע לְהוֹ יְחֶזְקֵאל,

וּשְׁמָעוּ וְקַבִּילוּ מִנֵּיהּ, דְּקב"ה לָא אִתְקַיֵּים עֲלַיְיהוּ, בְּגִין דְּיַקְבְּלוּן אַגְרָא. וּכְדֵין אַהֲדְרוּ וַאֲמָרוּ, וְהֵן לָא יְדִיעַ לֵיהֲוֵי לָךְ מַלְכָּא וגו'.

אֶלָּא לָא יִתְתַּקַּף ב"נ, דְּיֵימָא קב"ה יְשֵׁזְבִינַנִי, אוֹ אִיהוּ עָבִיד לִי כָּךְ וְכָךְ, אֲבָל יִשַּׁוִי תּוֹקְפֵיהּ בֵּיהּ בְּקב"ה, דְּיִסַּיְיעַ לֵיהּ, כַּד אִיהוּ אִשְׁתַּדַּל בְּאִינּוּן פִּקּוּדִין דְּאוֹרַיְיתָא, וּלְמֵיהַךְ בְּאֹרַח קְשׁוֹט, דְּכֵיוָן דְּאָתֵי ב"נ לְאִתְדַּכָּאָה, מְסַיְיעִין לֵיהּ וַדַּאי, וּבְדָא יִתְתַּקַּף בֵּיהּ בְּקב"ה, דְּאִיהוּ יְסַיְיעַ לֵיהּ, וְיִתְתַּקַּף בֵּיהּ, דְּלָא יַשַּׁוִי תּוֹקְפֵיהּ בְּאָחֳרָא, וּבְג"כ עוֹז לוֹ בָּךְ. מְסִלּוֹת בִּלְבָבָם, דְּיַעֲבִיד לְבֵיהּ כִּדְקָא יָאוֹת, בְּלָא הִרְהוּרָא אָחֳרָא, אֶלָּא כְּהַאי מְסִלָּה, דְּאִיהִי מִתְיַישְׁבָא, לְאַעְבָּרָא בְּכָל אֲתַר דְּאִצְטְרִיךְ, הָכִי נָמֵי.

ד"א אַשְׁרֵי אָדָם עוֹז לוֹ בָּךְ, עוֹז: כְּד"א (תהלים כט) יי' עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, בְּגִין דְּאִצְטְרִיךְ לֵיהּ לְב"נ, דְּיִתְעַסַּק בְּאוֹרַיְיתָא לְשַׁמְּיהּ דְּקב"ה, דְּכָל מַאן דְּאִתְעַסַּק בְּאוֹרַיְיתָא, וְלָא אִשְׁתַּדַּל לִשְׁמָהּ, טַב לֵיהּ דְּלָא אִתְבְּרִי. מְסִלּוֹת בִּלְבָבָם, מַאי מְסִלּוֹת בִּלְבָבָם, כְּד"א (שם סח) סוֹלּוּ לָרוֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ. דָּא הַהִיא אוֹרַיְיתָא, דְּאִיהוּ אִשְׁתַּדַּל בָּהּ, לַאֲרָמָא לֵיהּ לְקב"ה, וּלְמֶעְבַּד לֵיהּ חַטִּיבָא בְּעַלְמָא.

ת"ח, יַעֲקֹב כָּל עוֹבָדוֹי הֲווֹ לִשְׁמָא דְּקב"ה, וּבְגִין כָּךְ, קב"ה הֲוָה עִמֵּיהּ תָּדִיר, דְּלָא אַעְדֵּי מִנֵּיהּ שְׁכִינְתָּא, דְּהָא בְּשַׁעְתָּא דְּקָרָא לֵיהּ יִצְחָק, לְעֵשָׂו בְּרֵיהּ, יַעֲקֹב לָא הֲוָה תַּמָּן, וּשְׁכִינְתָּא אוֹדְעַת לָהּ לְרִבְקָה, וְרִבְקָה אוֹדְעַת לֵיהּ לְיַעֲקֹב.

רִבִּי יוֹסֵי אָמַר, תָּא חֲזֵי, אִי ח"ו בְּהַהוּא זִמְנָא יִתְבָּרַךְ עֵשָׂו, לָא יִשְׁלוֹט יַעֲקֹב לְעָלְמִין. אֶלָּא מֵעִם קב"ה הֲוָה, וְכֻלָּא בְּאַתְרֵיהּ אִתָּא, כִּדְקָא חָזֵי. תָּא חֲזֵי, וְרִבְקָה אוֹהֶבֶת אֶת יַעֲקֹב כִּתְיב, וְהָא אִתְּמַר. וּבְג"כ, שַׁדְרַת בְּגִינֵיהּ דְּיַעֲקֹב, הֵנֵּה שָׁמַעְתִּי אֶת אָבִיךָ מְדַבֵּר אֶל עֵשָׂו אָחִיךָ לֵאמֹר.

וְעַתָּה בְּנִי שְׁמַע בְּקוֹלִי וגו'. בְּהַהוּא זִמְנָא, עֵרֶב פֶּסַח הֲוָה, וּבָעֵי יֵצֶר הָרָע לְאִתְבָּעֲרָא וּלְשַׁלְטָאָה סִיהֲרָא. רָזָא דְּמֵהֵימְנוּתָא. וְע"ד עֲבָדַת תְּרֵי תַּבְשִׁילִין. [דף קמ"ב ע"ב]

רִבִּי יְהוּדָה אָמַר, רָמַז הָכָא, דְּזַמִּינִין בְּנוֹי דְּיַעֲקֹב, לְקָרְבָּא שְׁנֵי שְׂעִירִים, חַד לַיי', וְחַד לַעֲזָאזֵל בְּיוֹמָא דְּכִפּוּרֵי. וּבְג"כ, קָרִיבַת שְׁנֵי גְּדָיֵי עִזִּים, חַד בְּגִין דַּרְגָּא דִּלְעֵילָּא, וְחַד בְּגִין לְכַפָּיָא דַּרְגֵּיהּ דְּעֵשָׂו, דְּלָא יִשְׁלוֹט עֲלֵיהּ דְּיַעֲקֹב, וְע"ד שְׁנֵי גְּדָיֵי עִזִּים, וּמִתַּרְוַיְיהוּ טְעִים יִצְחָק וְאָכִיל.

וַיָּבֵא לוֹ יַיִן וַיֵּשְׁתְּ, וַיָּבֵא לוֹ יַיִן, רֶמֶז רָמִיז, מֵאַתַר דְּחִיק קָרֵיב לֵיהּ. רִבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, רֶמֶז, מֵהַהוּא יַיִן דְּכָל חַדּוּ אִשְׁתַּכַּח בֵּיהּ, בְּגִין לְחַדְּתָא לֵיהּ לְיִצְחָק, דְּבָעֵי חֶדְוָה, כִּדְקָא בָּעֵין חֶדְוָה, לְחַדְּתָא סִטְרָא דִּלְיָואי, וְעַל דָּא וַיָּבֵא לוֹ יַיִן וַיֵּשְׁתְּ.

ג וַתִּקַּח רִבְקָה אֶת בִּגְדֵי עֵשָׂו וגו', אִלֵּין אִינּוּן לְבוּשִׁין דְּרָווּחַ עֵשָׂו מִנִּמְרוֹד, וְאִלֵּין לְבוּשֵׁי יְקָר, דַּהֲווֹ מִן אָדָם הָרִאשׁוֹן, וַאֲתוֹ לִידָא דְּנִמְרוֹד, וּבְהוֹ הֲוָה צָד צֵידָה, נִמְרוֹד, דִּכְתִיב (בראשית י') הוּא הָיָה גִּבֹּר צַיִד לִפְנֵי יי' וגו', וְעֵשָׂו נְפַק לְחַקְלָא, וְאַגַּח בֵּיהּ קְרָבָא בְּנִמְרוֹד, וְקָטַל לֵיהּ, וּנְסַב אִלֵּין לְבוּשִׁין מִנֵּיהּ, הה"ד וַיָּבֵא עֵשָׂו מִן הַשָּׂדֶה וְהוּא עָיֵף,

וְאוֹקְמוּהָ, כְּתִיב הָכָא וְהוּא עָיֵף, וּכְתִיב הָתָם (ירמיה ד׳) כִּי עָיְפָה נַפְשִׁי לְהֹרְגִים.

וְעָשָׂו הַוָּה סָלֵיק לוֹן לְאִינּוּן לְבוּשִׁין, לְגַבֵּהּ דִּרְבְקָה, וּבְהוֹ הַוָּה נָפֵיק וְצָד צֵידָה, וְהַהוּא יוֹמָא לָא נְטַל לוֹן, וּנְפַק לְחַקְלָא, וְאִתְעַכַּב תַּמָּן. וְכַד הַוָּה לָבֵישׁ לוֹן עֵשָׂו, לָא הַווֹ סָלְקִין רֵיחִין כְּלָל, כֵּיוָן דְּלָבֵישׁ לוֹן יַעֲקֹב, כְּדֵין תָּבַת אַבְדָה לְאַתְרָהּ, וּסְלִיקוּ רֵיחִין, בְּגִין דְּשׁוּפְרֵיהּ דְּיַעֲקֹב, שׁוּפְרֵיהּ דְּאָדָם הַוָּה. וּבְגִ״כ אַהֲדְרוּ בְּהַהִיא שַׁעְתָּא לְאַתְרַיְיהוּ, וּסְלִיקוּ רֵיחִין.

אָמַר רִבִּי יוֹסֵי, שׁוּפְרֵיהּ דְּיַעֲקֹב דְּאִיהוּ שׁוּפְרֵיהּ דְּאָדָם אֵיךְ אֶפְשָׁר, וְהָא תָּנִינָן, תַּפּוּחַ עֲקִבּוֹ דְּאָדָם הָרִאשׁוֹן, מַכְּהֶה גַּלְגַּל חַמָּה, וְאִי תֵּימָא דְּכָךְ הַוָּה יַעֲקֹב. א״ל רִבִּי אֶלְעָזָר, וְדַאי הָכִי הַוָּה, בְּקַדְמֵיתָא עַד לָא חָב אָדָם הָרִאשׁוֹן, לָא הַווֹ יָכְלִין כָּל בְּרִיִין לְאִסְתַּכָּלָא בְּשׁוּפְרֵיהּ, כֵּיוָן דְּחָטָא, אִשְׁתַּנִּי שׁוּפְרֵיהּ, וְנִתְמָאֵךְ רוּמֵיהּ, וְאִתְעֲבִיד בַּר מְאָה אַמִּין. וְת״ח, שׁוּפְרֵיהּ דְּאָדָם הָרִאשׁוֹן, רָזָא אִיהוּ, דְּמַהֵימְנוּתָא עִלָּאָה תַּלְיָא בְּהַהוּא שׁוּפְרָא, וּבְגִ״כ, (תהלים צ׳) וִיהִי נֹעַם יי׳ אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ. וּכְתִיב (שם כ״ז) לַחֲזוֹת בְּנֹעַם יי׳, וְדָא הוּא שׁוּפְרֵיהּ דְּיַעֲקֹב וַדַּאי, וְכֻלָּא רָזָא עִלָּאָה אִיהוּ.

ד וַיָּרַח אֶת רֵיחַ בִּגְדָיו וַיְבָרְכֵהוּ. ת״ח, וַיָּרַח אֶת רֵיחַ הַבְּגָדִים לֹא כְּתִיב, אֶלָּא רֵיחַ בִּגְדָיו, כְּד״א (שם ק״ד) עוֹטֶה אוֹר כַּשַּׂלְמָה נוֹטֶה שָׁמַיִם כַּיְרִיעָה. ד״א וַיָּרַח אֶת רֵיחַ בִּגְדָיו וַיְבָרְכֵהוּ. דְּכֵיוָן דְּאַלְבִּישׁ לוֹן יַעֲקֹב, סְלִיקוּ רֵיחִין בְּהַהִיא שַׁעְתָּא, וְעַד דְּלָא אָרַח רֵיחִין דִּלְבוּשֵׁיהּ, לָא בָּרְכֵיהּ, דְּהָא כְּדֵין יָדַע דְּאִתְחֲזֵי הוּא לְאִתְבָּרְכָא, דְּאִי לָא אִתְחֲזֵי לְאִתְבָּרְכָא,

לָא סְלִיקוּ כָּל הַנֵּי רֵיחִין קַדִּישִׁין בַּהֲדֵיהּ, הה"ד וַיָּרַח אֶת רֵיחַ בְּגָדָיו וַיְבָרְכֵהוּ.

וַיֹּאמֶר רְאֵה רֵיחַ בְּנִי כְּרֵיחַ שָׂדֶה אֲשֶׁר בֵּרְכוֹ יי'. וַיֹּאמֶר: מִלָּה סְתִים הוּא. אִית דְּאָמְרֵי שְׁכִינְתָּא הֲוַת, וְאִית דְּאָמְרֵי יִצְחָק הֲוָה. כְּרֵיחַ שָׂדֶה אֲשֶׁר בֵּרְכוֹ יי', מַאן שָׂדֶה, דָּא שָׂדֶה דְּתַפּוּחִים. שָׂדֶה דַּאֲבָהָן עִלָּאִין סְמִיכוּ לֵיהּ וּמְתַקְּנִין לֵיהּ.

ב וְיִתֶּן לְךָ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְרֹב דָּגָן וְתִירוֹשׁ. אָמַר רִבִּי אַבָּא, הַאי קְרָא אוֹקְמוּהָ, אֲבָל ת"ח, שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֶל יי' בַּצָּרָתָה לִי קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי. כַּמָּה שִׁירִין וְתוּשְׁבְּחָן, אָמַר דָּוִד מַלְכָּא קַמֵּי קב"ה, וְכֻלָּא בִּגִין לְאַתְקָנָא דַּרְגֵּיהּ, וּלְמֶעְבַּד לֵיהּ שְׁמָא, כְּד"א (שמואל ב־ח) וַיַּעַשׂ דָּוִד שֵׁם, וְשִׁירְתָא דָּא אָמַר כַּד חָמָא עוֹבָדָא דָּא לְיַעֲקֹב.

רִבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, יַעֲקֹב אָמַר שִׁירְתָא דָּא, בְּשַׁעְתָּא דַּאֲמַר לֵיהּ אֲבוּי, גְּשָׁה נָא וַאֲמֻשְׁךָ בְּנִי הַאַתָּה זֶה בְּנִי עֵשָׂו אִם לֹא, כְּדֵין הֲוָה [דף קמ"ג ע"א] יַעֲקֹב בְּעָאקוֹ סַגֵּי, דְּדָחִיל דַּאֲבוּי יְדַע לֵיהּ, וְאִשְׁתְּמוֹדַע קַמֵּיהּ. מַה כְּתִיב וְלֹא הִכִּירוֹ כִּי הָיוּ יָדָיו כִּידֵי עֵשָׂו אָחִיו שְׂעִירוֹת וַיְבָרְכֵהוּ. כְּדֵין אָמַר, אֶל יי' בַּצָּרָתָה לִי קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי.

יי' הַצִּילָה נַפְשִׁי מִשְּׂפַת שֶׁקֶר מִלָּשׁוֹן רְמִיָּה, דָּא הוּא דַּרְגָּא, דְּעֵשָׂו שַׁרְיָא בֵּיהּ, דְּאִיהוּ שִׂפַת שָׁקֶר. שִׂפַת שָׁקֶר, בְּשַׁעְתָּא דְּאַיְיתֵי הַהוּא חִוְיָא, לְוָוטִין עַל עַלְמָא, וּבְחַכִּימוּ, וּבַעֲקִימוּ, אַיְיתֵי לְוָוטִין, דְּאִתְלַטְיָא עָלְמָא.

ת"ח, בְּשַׁעְתָּא דַּאֲמַר יִצְחָק לְעֵשָׂו, וְצֵא הַשָּׂדֶה וְצוּדָה לִי

צַיידה, בה"א, ואוקמוהָ, ונפק עשָׂו, בגין דיתברך מיצחק, דְּקָאמַר ליה, וַאֲבָרֶכְכָה לִפְנֵי יי', דְּאִלּוּ אָמַר וַאֲבָרְכֶכָּה, וְלָא יַתִּיר, יָאוֹת. כְּיוָן דַּאֲמַר לִפְנֵי יי', בְּהַהִיא שַׁעְתָּא, אִזְדַּעְזַע כָּרְסֵי יְקָרָא דְּקב"ה, אֲמָרָה, וּמַה דְּיִפּוֹק חִוְיָא מֵאִינּוּן לְוָוטִין, וְיִשְׁתָּאַר יַעֲקֹב בְּהוֹ.

בְּהַהִיא שַׁעְתָּא, אִזְדַּמַּן מִיכָאֵל, וַאֲתָא קַמֵּיהּ דְּיַעֲקֹב, וּשְׁכִינְתָּא בַּהֲדֵיהּ, וְיָדַע יִצְחָק, וְחָמָא לְגַן עֵדֶן, בַּהֲדֵיהּ דְּיַעֲקֹב, וּבָרְכֵיהּ קַמֵּיהּ, וְכַד עָאל עֵשָׂו, עָאל בַּהֲדֵיהּ גֵּיהִנֹּם, וְעַל דָּא וַיֶּחֱרַד יִצְחָק חֲרָדָה גְּדוֹלָה עַד מְאֹד, דְּחָשַׁב דְּלָא הֲוָה עֵשָׂו בְּהַהוּא סִטְרָא, פִּתַח וַאֲמַר, וָאֲבָרְכֵהוּ גַּם בָּרוּךְ יִהְיֶה.

בְּגִין כָּךְ, אִזְדַּמַּן יַעֲקֹב, בְּחָכְמְתָא וּבַעֲקִימוּ דְּאַיְיתִי בִּרְכָאן עֲלֵיהּ דְּיַעֲקֹב, דְּאִיהוּ כְּגַוונָא דְּאָדָם הָרִאשׁוֹן, וְאִתְנְטָלוּ מֵהַהוּא חִוְיָא דְּאִיהוּ שִׁפַּת שֶׁקֶר. דְּכַמָּה שִׁקְרָא אָמַר, וְכַמָּה מִלֵּי דְּשִׁקְרָא עֲבַד, בְּגִין לְאַטְעָאָה וּלְאַיְיתָאָה לְוָוטִין עַל עַלְמָא, בְּגִין כָּךְ, אֲתָא יַעֲקֹב בְּחָכְמָה, וְאַטְעֵי לַאֲבוּי, בְּגִין לְאַיְיתָאָה בִּרְכָאן עַל עַלְמָא, וּלְנַטְלָא מִנֵּיהּ, מַה דְּמָנַע מֵעַלְמָא, וּמְדָּה לְקַבֵּל מִדָּה הֲוָה, וְע"ד כְּתִיב (תהלים כט) וַיְיָ יֵאָהֵב קְלָלָה וַתְּבוֹאֵהוּ וְלֹא חָפֵץ בִּבְרָכָה וַתִּרְחַק מִמֶּנּוּ. עֲלֵיהּ כְּתִיב, (בראשית ג') אָרוּר אַתָּה מִכֹּל הַבְּהֵמָה וּמִכֹּל חַיַּת הַשָּׂדֶה. וְאִשְׁתָּאַר בֵּיהּ לְדָרֵי דָּרִין, וַאֲתָא יַעֲקֹב וּנְטִיל מִנֵּיהּ בִּרְכָאן.

וּמִן יוֹמוֹי דְּאָדָם, אִזְדַּמַּן יַעֲקֹב, לְנַטְלָא מֵהַהוּא חִוְיָא, כָּל הַנֵּי בִּרְכָאן, וְאִשְׁתָּאַר אִיהוּ בִּלְוָוטִין, וְלָא נָפַק מִנֵּיהוּ. וְדָוִד אָמַר בְּרוּחַ קוּדְשָׁא, (תהלים קכ) מַה יִּתֵּן לְךָ וּמַה יּוֹסִיף לָךְ לָשׁוֹן רְמִיָּה חִצֵּי גִבּוֹר שְׁנוּנִים. מַה אִיכְפַּת לֵיהּ לְהַהוּא

חִוְיָא בִישָׁא, דְּאַיְיתֵי לְוָוטִין עַל עַלְמָא, כְּמָה דַּאֲמָרוּ, נָחָשׁ נוֹשֵׁךְ וּמֵמִית, וְלֵית לֵיהּ הַנָּאָה מִנֵּיהּ.

לָשׁוֹן רְמִיָּה: דְּרָמֵי לֵיהּ לְאָדָם וּלְאִתְּתֵיהּ, וְאַיְיתֵי בִישָׁא עֲלֵיהּ, וְעַל עַלְמָא. לְבָתַר אַתָּא יַעֲקֹב, וּנְטִיל מִדִּילֵיהּ כָּל אִינּוּן בִּרְכָאן. חֵצִי גִּבּוֹר שְׁנוּנִים, דְּא עֵשָׂו דְּנָטַר דְּבָבוּ לְיַעֲקֹב, עַל אִינּוּן בִּרְכָאן, כְּד"א וַיִּשְׂטֹם עֵשָׂו אֶת יַעֲקֹב עַל הַבְּרָכָה וגו'.

ו וְיִתֶּן לְךָ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ, דָּא מִלְעֵילָּא וּמִתַּתָּא בְּחִבּוּרָא חָדָא. וְרוֹב דָּגָן וְתִירוֹשׁ, דָּא אוֹקְמוּהָ, אֲבָל כְּדְכְתִיב וְלֹא רָאִיתִי צַדִּיק נֶעֱזָב וְזַרְעוֹ מְבַקֵּשׁ לָחֶם. תָּא חֲזֵי, נַעַר הָיִיתִי וגו' וְאוֹקְמוּהָ, הַאי קְרָא שָׁרוֹ שֶׁל עוֹלָם אֲמָרוֹ וכו'. וּבְגִין כָּךְ אֲמַר וְרוֹב דָּגָן וְתִירוֹשׁ.

ז יַעַבְדוּךָ עַמִּים בְּזִמְנָא דְּשַׁלִּיט שְׁלֹמֹה מַלְכָּא בִּירוּשְׁלֵם, דִּכְתִיב וְכָל מַלְכֵי הָאָרֶץ וגו' מְבִיאִים אִישׁ מִנְחָתוֹ וגו'. וְיִשְׁתַּחֲווּ לְךָ לְאוּמִּים, בְּזִמְנָא דְּיֵיתֵי מַלְכָּא מְשִׁיחָא, דִּכְתִיב וְיִשְׁתַּחֲווּ לוֹ כָּל מְלָכִים. רִבִּי יְהוּדָה אָמַר, כְּלָא בְּזִמְנָא דְּיֵיתֵי מַלְכָּא מְשִׁיחָא, כְּדִכְתִיב (תהלים ע"ב) וְיִשְׁתַּחֲווּ לוֹ כָּל מְלָכִים כָּל גּוֹיִם יַעַבְדוּהוּ.

הֱוֵה גְּבִיר לְאַחֶיךָ, הֱוֵה, וְלָא אָמַר הֱיֵה, אוֹ תִּהְיֶה. אֶלָּא דָּא רָזָא עִלָּאָה דִּמְהֵימְנוּתָא, דְּאִלֵּין אַתְוָון אִנּוּן רָזֵי דִּמְהֵימְנוּתָא, ה' לְעֵילָּא, וא"ו בְּאֶמְצָעִיתָא, ה' לְבָתַר. וּבְגִין כָּךְ אָמַר, הֱוֵה גְּבִיר לְאַחֶיךָ, לְשַׁלְטָאָה עֲלַיְיהוּ, וּלְרַדְאָה לוֹן, בְּזִמְנָא דְּאַתָּא דָּוִד מַלְכָּא. רִבִּי יוֹסֵי אָמַר, כְּלָא אִיהוּ בְּזִמְנָא דְּיֵיתֵי מַלְכָּא מְשִׁיחָא, דְּהָא בְּגִין דַּעֲבָרוּ יִשְׂרָאֵל עַל פִּתְגָּמֵי אוֹרַיְיתָא, כְּדֵין וּפָרַקְתָּ עֻלּוֹ מֵעַל צַוָּארֶךָ.

וְיִתֵּן לְךָ הָאֱלֹהִים רִבִּי יוֹסֵי אָמַר, כָּל הַנֵּי [דף קמ"ג ע"ב] בִּרְכָאן,
מִסְטְרָא דְּחוּלָקֵיהּ דְּיַעֲקֹב הֲווֹ, וּמִדִּילֵיהּ נָטַל, וְאִלֵּין
בִּרְכָאן, הֲוָה קָא בָּעֵי יִצְחָק לְבָרְכָא לֵיהּ לְעֵשָׂו, וּבְגִין כָּךְ
עֲבַד קב"ה, וְגָרַם לֵיהּ לְיַעֲקֹב, לְנַטְלָא מִדִּילֵיהּ.

תָּא חֲזֵי, בְּשַׁעְתָּא דְּהַהוּא נָחָשׁ, אַיְיתֵי לְוָוטִין עַל עַלְמָא,
וְאִתְלַטְיָא אַרְעָא, מַה כְּתִיב, (בראשית ג') וּלְאָדָם אָמַר כִּי
שָׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתֶּךָ וגו', אֲרוּרָה הָאֲדָמָה בַּעֲבוּרֶךָ וגו',
דְּלָא תְּהֵא עָבְדָא פֵּירִין וְאִיבִּין כְּדְקָא יָאוֹת, לְקַבֵּל דָּא,
וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ. בְּעִצָּבוֹן תֹּאכְלֶנָּה, לְקַבֵּל דָּא מִטַּל הַשָּׁמַיִם.
וְקוֹץ וְדַרְדַּר תַּצְמִיחַ לָךְ, לְקַבֵּל דָּא, וְרוֹב דָּגָן וְתִירוֹשׁ.
בְּזֵעַת אַפֶּיךָ תֹּאכַל לֶחֶם, לְקַבֵּל דָּא, יַעַבְדוּךָ עַמִּים וְיִשְׁתַּחֲווּ
לָךְ לְאוּמִּים, דְּאִינּוּן יַעַבְדוּן אַרְעָא, וְיִפְלְחוּן בְּחַקְלָא, כְּד"א
(ישעיה ס"א) וּבְנֵי נֵכָר אִכָּרֵיכֶם וְכוֹרְמֵיכֶם. וְכֻלָּא נָטַל יַעֲקֹב,
דָּא לְקַבֵּל דָּא, וּמִדִּילֵיהּ נָטַל. וְקב"ה גָּרִים לֵיהּ לְיַעֲקֹב,
דְּיִטּוֹל הַנֵּי בִּרְכָאן, לְאִתְדַּבְּקָא בְּאַתְרֵיהּ וְחוּלָקֵיהּ, וְעֵשָׂו
לְאִתְדַּבְּקָא בְּאַתְרֵיהּ וְחוּלָקֵיהּ.

אָמַר ר' חִזְקִיָּה, וְהָא חָמִינָן, דְּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וּמִטַּל הַשָּׁמַיִם,
אִינּוּן בִּרְכָאן נָטַל עֵשָׂו לְבָתַר, כְּד"א, הִנֵּה מִשְׁמַנֵּי
הָאָרֶץ יִהְיֶה מוֹשָׁבֶךָ וּמִטַּל הַשָּׁמַיִם מֵעָל.

אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן, לָאו הַאי כְּהַאי, וְלָא דָּא כְּדָא, כַּמָּה
אִתְפָּרְשָׁאן דַּרְגִּין, בְּיַעֲקֹב כְּתִיב, וְיִתֵּן לְךָ הָאֱלֹהִים,
וּבְדָא כְּתִיב יִהְיֶה. בְּיַעֲקֹב כְּתִיב, מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי
הָאָרֶץ, בְּעֵשָׂו כְּתִיב מִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְטַל הַשָּׁמַיִם, דְּהָא לָאו
דָּא אִיהוּ כְּדָא.

וְדַרְגִּין אִתְפָּרְשָׁן כַּמָּה וְכַמָּה. בְּגִין דִּבְדָא דְּיַעֲקֹב כְּתִיב בֵּיהּ,

וְיִתֵּן לְךָ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם, דָּא טַל עִלָּאָה דְּנָגִיד מֵעַתִּיק יוֹמִין, דְּאִקְרֵי טַל הַשָּׁמַיִם, הַשָּׁמַיִם דִּלְעֵילָּא, טַל דְּנָגִיד בְּדַרְגָּא דְּשָׁמַיִם, וּמִתַּמָּן לַחֲקַל תַּפּוּחִין קַדִּישִׁין. וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ, הָאָרֶץ: דָּא אֶרֶץ הַחַיִּים דִּלְעֵילָּא, וְיִרְית לָהּ בְּאַרְעָא דִּלְעֵילָּא, וּבַשָּׁמַיִם דִּלְעֵילָּא. וּלְעֵשָׂו בְּאַרְעָא דְּהָכָא לְתַתָּא, וּבַשָּׁמַיִם דְּהָכָא לְתַתָּא. יַעֲקֹב לְעֵילָּא לְעֵילָּא. עֵשָׂו לְתַתָּא לְתַתָּא.

תו, יַעֲקֹב לְעֵילָּא וְתַתָּא, וְעֵשָׂו לְתַתָּא. וְאע"ג דִּכְתִיב וְהָיָה כַּאֲשֶׁר תָּרִיד וּפָרַקְתָּ עֻלּוֹ מֵעַל צַוָּארֶךָ. מֵהַאי דְּהָכָא לְתַתָּא, אֲבָל לְעֵילָּא לָא כְּלוּם, דִּכְתִיב (דברים לב) כִּי חֵלֶק יי' עַמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ. תָּא חֲזֵי, בְּשַׁעְתָּא דְּשָׁרוּ לְנַטְלָא בִּרְכָאן דִּלְהוֹן, יַעֲקֹב וְעֵשָׂו. יַעֲקֹב נְטַל חוּלָקֵיהּ דִּלְעֵילָּא, וְעֵשָׂו נְטִיל חוּלָקֵיהּ לְתַתָּא.

רַבִּי יוֹסֵי בְּרַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקוּנְיָא אָמַר לְרַבִּי אֶלְעָזָר, כְּלוּם שָׁמַעְתָּ מֵאָבִיךָ, אַמַּאי לָא אִתְקְיֵימוּ בִּרְכָאן, דְּבָרְכֵיהּ יִצְחָק לְיַעֲקֹב, וְאִינוּן בִּרְכָאן דִּבְרִיךְ יִצְחָק לְעֵשָׂו, אִתְקַיְּימוּ כְּלְהוּ.

א"ל, כָּל אִינוּן בִּרְכָאן מִתְקַיְּימִי, וּבִרְכָאן אָחֳרָנִין דְּבָרְכֵיהּ קב"ה לְיַעֲקֹב. אֲבָל מִיָּד, יַעֲקֹב נְטַל לְעֵילָּא, וְעֵשָׂו נְטִיל לְתַתָּא. לְבָתַר, כַּד יָקוּם מַלְכָּא מְשִׁיחָא, יִטּוֹל יַעֲקֹב לְעֵילָּא וְתַתָּא, וְיִתְאַבֵּיד עֵשָׂו מִכְּלָּא, וְלָא יְהֵא לֵיהּ חוּלָקָא וְאַחְסָנָא וְדוּכְרָנָא בְּעַלְמָא, כְּד"א, (עובדיה א') וְהָיָה בֵּית יַעֲקֹב אֵשׁ וּבֵית יוֹסֵף לֶהָבָה וּבֵית עֵשָׂו לְקַשׁ וגו'. בְּגִין דְּיִתְאַבֵּיד עֵשָׂו מִכְּלָּא, וְיִרְית יַעֲקֹב תְּרֵין עָלְמִין, עַלְמָא דֵּין וְעַלְמָא דְּאָתֵי.

וּבְהַאי זִמְנָא כְּתִיב (שם) וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים בְּהַר צִיּוֹן לִשְׁפֹּט אֶת הַר עֵשָׂו וְהָיְתָה לַיי׳ הַמְּלוּכָה. הַהוּא מַלְכוּ דְּעֵשָׂו, דְּנָטַל בְּהַאי עַלְמָא, יְהֵא לֵיהּ לְקב״ה בִּלְחוֹדוֹי. וְכִי הַשְׁתָּא לָאו אִיהִי מַלְכוּ מִקב״ה אֶלָּא אע״ג דְּשַׁלִּיט קב״ה לְעֵילָא וְתַתָּא, הָא יְהַב לוֹן לְשָׁאַר עַמִּין, לְכָל חַד וְחַד, חוּלַק וְאַחְסַנְתָּא בְּהַאי עַלְמָא, לְאִשְׁתַּמְּשָׁא בֵּיהּ, וּבְהַהִיא זִמְנָא, יִטּוֹל מִכֻּלְּהוּ מַלְכוּתָא, וּתְהֵא דִּילֵיהּ כֻּלָּא, דִּכְתִיב וְהָיְתָה לַיי׳ הַמְּלוּכָה, לֵיהּ בִּלְחוֹדוֹי, דִּכְתִיב (זכריה יד) וְהָיָה יי׳ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יי׳ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד.

וַיְהִי אַךְ יָצָא יָצָא יַעֲקֹב וגו׳. רִבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר, אַךְ יָצָא יָצָא, תְּרֵי יְצִיאוֹת הַלָּלוּ לָמָּה. אֶלָּא [דף קמ״ד ע״א] חַד דְּשְׁכִינְתָּא, וְחַד דְּיַעֲקֹב, דְּהָא כַּד עָאל יַעֲקֹב, שְׁכִינְתָּא עָאלַת עִמֵּיהּ, וְקַמֵּי שְׁכִינְתָּא אִתְבָּרַךְ, דְּיִצְחָק הֲוָה אָמַר בִּרְכָאן, וּשְׁכִינְתָּא אוֹדֵי לְהוֹ עֲלַיְיהוּ. וְכַד נְפַק יַעֲקֹב, שְׁכִינְתָּא נָפְקַת עִמֵּיהּ, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב אַךְ יָצָא יָצָא יַעֲקֹב, תְּרֵי יְצִיאוֹת כְּחַד.

וְעֵשָׂו אָחִיו בָּא מִצֵּידוֹ. מִן הַצַּיִד לָא כְּתִיב, אֶלָּא מִצֵּידוֹ, דְּאִיהוּ צֵידָה דִּילֵיהּ, דְּלָא הֲוָה בֵּיהּ בִּרְכָה, וְרוּחַ הַקּוֹדֶשׁ צָווֹחָה וְאָמְרָה, (משלי כ״ג) אַל תִּלְחַם אֶת לֶחֶם רַע עַיִן.

וַיַּעַשׂ גַּם הוּא מַטְעַמִּים וגו׳. יָקוּם אָבִי, דְּבוּרִיהּ, הֲוָה בְּעַזּוּת, בְּתִקִּיפוּ רוּחָא, מִלָּה דְּלֵית בָּהּ טַעֲמָא, יָקוּם אָבִי. ת״ח, מַה בֵּין יַעֲקֹב לְעֵשָׂו, יַעֲקֹב אָמַר בִּכְסִיפוּ דַּאֲבוּי, בַּעֲנָוָה, מַה כְּתִיב וַיָּבֵא אֶל אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי. מַה בֵּין הַאי

לְהַאי, אֶלָּא, דְּלָא בָּעָא לְאִזְדַּעְזָעָא לֵיהּ, מַלֵּיל בְּלָשׁוֹן תַּחֲנוּנִים, קוּם נָא שָׁבָה וְאָכְלָה מִצֵּידִי. וְעָשָׂו אָמַר, יָקוּם אָבִי, כְּמַאן דְּלָא מַלֵּיל עִמֵּיהּ.

ת"ח, בְּשַׁעְתָּא דְּיַעֲקֹב עָשָׂו, עָאל עִמֵּיהּ גֵּיהִנֹּם, אִזְדַּעְזַע יִצְחָק, וְדָחֵיל. דִּכְתִיב וַיֶּחֱרַד יִצְחָק חֲרָדָה גְּדוֹלָה עַד מְאֹד. כְּיוָן דִּכְתִיב וַיֶּחֱרַד יִצְחָק חֲרָדָה גְּדוֹלָה דֵּי, מַהוּ עַד מְאֹד. אֶלָּא, דְּלָא הֲוָה דָּחִילוּ וְאֵימָתָא. דְּנָפַל עֲלֵיהּ דְּיִצְחָק, רַבְּתָא, מִיּוֹמֵי דְּאִתְּבְּרִי, וַאֲפִי׳ בְּהַהִיא שַׁעְתָּא, דְּאִתְעֲקַד יִצְחָק עַל גַּבֵּי מַדְבְּחָא, וְחָמָא סַכִּינָא עֲלֵיהּ, לָא אִזְדַּעְזַע, כְּהַהִיא שַׁעְתָּא, דְּעָאל עֵשָׂו, וְחָמָא גֵּיהִנֹּם דְּעָאל עִמֵּיהּ, כְּדֵין אָמַר, בְּטֶרֶם תָּבֹא וַאֲבָרֲכֵהוּ גַּם בָּרוּךְ יִהְיֶה, בְּגִין דְּחָמִית שְׁכִינְתָּא דְּאוֹדֵי עַל אִינּוּן בִּרְכָאן.

דָּבָר אַחֵר, יִצְחָק אָמַר וַאֲבָרֲכֵהוּ, נְפַק קָלָא וַאֲמַר, גַּם בָּרוּךְ יִהְיֶה, בָּעָא יִצְחָק לְמֵילַט לֵיהּ לְיַעֲקֹב, אָמַר לֵיהּ קב"ה, יִצְחָק, גַּרְמָךְ אֲנָא לַייט, דְּהָא כְּבָר אָמַרְתְּ לֵיהּ, אוֹרְרֶיךָ אָרוּר וּמְבָרְכֶיךָ בָּרוּךְ.

ת"ח כֻּלָּא אוֹדוּ עַל אִינּוּן בִּרְכָאן, עִלָּאֵי וְתַתָּאֵי, וַאֲפִילּוּ אִיהוּ חוּלָק עַדְבֵיהּ דְּעֵשָׂו, אוֹדִי עֲלַיְיהוּ, וּבָרְכֵיהּ אִיהוּ, וְאוֹדֵי עַל אִינּוּן בִּרְכָאן, וְסַלְקֵיהּ עַל רֵישֵׁיהּ לְעֵילָּא.

מְנָלָן, דִּכְתִיב וַיֹּאמֶר שַׁלְּחֵנִי כִּי עָלָה הַשָּׁחַר וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁלֵּחֲךָ כִּי אִם בֵּרַכְתָּנִי. וַיֹּאמֶר שַׁלְּחֵנִי, בְּגִין דְּאִתְקִיף בֵּיהּ יַעֲקֹב. וְכִי הֵיךְ יָכִיל ב"נ דְּאִיהוּ גּוּפָא וּבִשְׂרָא, לְאִתְתַּקָּפָא בֵּיהּ בְּמַלְאָכָא, דְּאִיהוּ רוּחַ מַמָּשׁ, דִּכְתִיב (תהלים קד) עוֹשֶׂה מַלְאָכָיו רוּחוֹת מְשָׁרְתָיו אֵשׁ לוֹהֵט.

אֶלָּא, מִכָּאן דְּמַלְאָכֵי שְׁלִיחֵי דְּקב"ה, כַּד אִינּוּן נָחֲתִין לְהַאי עַלְמָא גְּלִימִין, וְאִתְגְּלִימוּ, וּמִתְלַבְּשִׁין בְּגוּפָא, כְּגַוְונָא דְּהַאי עַלְמָא, בְּגִין דְּהָכֵי אִתְחֲזִי, דְּלָא לְהַשְׁנָאָה מִמְּנָהָגָא דְּהַהוּא אֲתַר דְּאָזֵיל תַּמָּן.

וְהָא אִתְּמַר, דְּמשֶׁה כַּד סָלִיק לְעֵילָּא, מַה כְּתִיב (שמות לד) וַיְהִי שָׁם עִם יי׳ אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה לֶחֶם לֹא אָכַל וּמַיִם לֹא שָׁתָה, בְּגִין מִנְהָגָא, דְּלָא לְהַשְׁנָאָה מֵהַהוּא אֲתַר דְּאָזֵיל לְתַמָּן, וְאִינּוּן מַלְאָכִין כַּד נָחֲתוּ לְתַתָּא כְּתִיב (בראשית יח) וְהוּא עוֹמֵד עֲלֵיהֶם תַּחַת הָעֵץ וַיֹּאכֵלוּ. וְכֵן הָכָא, הַאי מַלְאָכָא, כַּד נָחֵת לְתַתָּא, לָא אִתְאַבַּק עִמֵּיהּ דְּיַעֲקֹב, אֶלָּא מִגּוֹ דַּהֲוָה אִתְלַבַּשׁ בְּגוּפָא כְּגַוְונָא דְּהַאי עַלְמָא. וְעַל דָּא אִתְאַבַּק יַעֲקֹב בַּהֲדֵיהּ, כָּל הַהוּא לֵילְיָא.

תָּא חֲזֵי, בְּגִין דְּשַׁלְטָנוּתָא דְּהַנֵּי, לָאו אִיהוּ אֶלָּא בְּלֵילְיָא וַדַּאי, וּבְגִין כָּךְ, שַׁלְטָנוּתָא דְּעֵשָׂו, לָאו אִיהוּ אֶלָּא בְּגָלוּתָא, דְּאִיהוּ לַיְלָה, וְעַל דָּא בְּלֵילְיָא אִתְתַּקַּף עִמֵּיהּ דְּיַעֲקֹב, וְאִתְאַבַּק עִמֵּיהּ. וְכַד אַתָּא צַפְרָא, אִתְחֲלַשׁ חֵילֵיהּ, וְלָא יָכֵיל, וּכְדֵין אִתְתַּקַּף יַעֲקֹב, בְּגִין דְּיַעֲקֹב, שַׁלְטָנוּתֵיהּ בִּימָמָא.

וּבְגִין כָּךְ, כְּתִיב (ישעיה כא) מַשָּׂא דּוּמָה אֵלַי קֹרֵא מִשֵּׂעִיר שֹׁמֵר מַה מִּלַּיְלָה שֹׁמֵר מַה מִּלֵּיל. דְּהָא כְּדֵין שׁוּלְטָנוּתֵיהּ דְּיִדֵיהּ דְּעֵשָׂו, דְּאִיהִי שֵׂעִיר, בַּלַּיְלָה אִיהוּ, וּבְגִין כָּךְ אִתְחֲלָשׁ, כַּד אַתָּא צַפְרָא, וּכְדֵין וַיֹּאמֶר שַׁלְּחֵנִי כִּי עָלָה הַשָּׁחַר.

וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁלֵּחַךְ כִּי אִם בֵּרַכְתָּנִי, כִּי אִם בֵּרַכְתָּנִי, כִּי אִם [דף קמ"ד ע"ב] תְּבָרְכֵנִי מִבָּעֵי לֵיהּ מַאי כִּי אִם

בְּרַכְתָּנִי. אִם אוֹדִית, עַל אִינּוּן בִּרְכָאן דְּבָרְכַנִי אַבָּא, וְלָא תְּהֵא מְקַטְרְגָא לִי בְּגִינַיְיהוּ, מַה כְּתִיב, וַיֹּאמֶר לֹא יַעֲקֹב יֵאָמֵר עוֹד שִׁמְךָ כִּי אִם יִשְׂרָאֵל וגו', אַמַּאי יִשְׂרָאֵל, א"ל בַּעַל כָּרְחִין אִית לָן לְשַׁמָּשָׁא לָךְ, דְּהָא אַנְתְּ אִתְעַטַּרְתְּ בְּחֵילָךְ, לְעֵילָא בְּדַרְגָּא עִלָּאָה, יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שִׁמְךָ וַדַּאי.

כִּי שָׂרִיתָ עִם אֱלֹהִים, מַאי עִם אֱלֹהִים, ס"ד דַּעֲלֵיהּ הֲוָה אָמַר, אֶלָּא אָמַר לֵיהּ, שָׂרִיתָ לְאִתְחַבְּרָא וּלְאִזְדַּוְּוגָא עִם אֱלֹהִים בְּחִבּוּרָא, בְּזִוּוגָא דְּשִׁמְשָׁא וְסִיהֲרָא, וְע"ד לָא כְּתִיב אֶת אֱלֹהִים, אֶלָּא עִם אֱלֹהִים, בְּחִבּוּרָא וְזִוּוגָא חָדָא.

ד"א, וַיֹּאמֶר: כְּד"א (שמות טו) וַיֹּאמֶר אִם שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע לְקוֹל יי' אֱלֹהֶיךָ, אוֹף הָכָא, וַיֹּאמֶר לֹא יֵאָמֵר עוֹד שִׁמְךָ יַעֲקֹב כִּי אִם יִשְׂרָאֵל, כְּדֵין אִתְעַטַּר יַעֲקֹב בְּדַרְגֵּיהּ, לְמֶהֱוֵי כְּלָלָא דַּאֲבָהָן. מַה כְּתִיב, וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ שָׁם. מַאי וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ שָׁם, דְּאוֹדֵי לֵיהּ עַל כֻּלְּהוּ בִּרְכָאן, דְּבָרְכֵיהּ אֲבוֹי.

רִבִּי שִׁמְעוֹן פָּתַח וַאֲמַר, (משלי טז) בִּרְצוֹת יי' דַּרְכֵי אִישׁ גַּם אוֹיְבָיו יַשְׁלִים אִתּוֹ, תָּא חֲזֵי, כַּמָּה אִית לֵיהּ לְבַר נָשׁ, לְאִתְתַּקָּנָא שְׁבִילוֹי, בֵּיהּ בְּקב"ה, בְּגִין לְמֶעְבַּד פִּקּוּדֵי דְאוֹרַיְיתָא, דְּהָא אוֹקְמוּהָ, דְּוַדַּאי תְּרִין מַלְאָכִין שְׁלִיחָן, אִית לְבַר נָשׁ מִלְּעֵילָא, לְאִזְדַּוְּוגָא בַּהֲדֵיהּ, חַד לִימִינָא, וְחַד לִשְׂמָאלָא, וְאִינּוּן סָהֲדִין בֵּיהּ בְּבַר נָשׁ, בְּכָל מָה דְּאִיהוּ עָבִיד, אִינּוּן מִשְׁתַּכְּחֵי תַּמָּן, וְקָרִינָן לוֹן יֵצֶר טוֹב וְיֵצֶר רָע.

אָתֵי בַּר נָשׁ לְאִתְדַּכָּאָה, וּלְאִשְׁתַּדְּלָא בְּפִקּוּדֵי דְאוֹרַיְיתָא, הַהוּא יֵצֶר טוֹב דְּאִזְדַּוּוג בֵּיהּ, כְּבַר אִיהוּ אִתְתַּקַּף עַל הַהוּא יֵצֶר הָרָע, וְאִשְׁתְּלִים בַּהֲדֵיהּ, וְאִתְהַפִּיךְ לֵיהּ לְעַבְדָּא. וְכַד בַּר נָשׁ אָזֵיל לְאִסְתַּאֲבָא, הַהוּא יֵצֶר הָרָע, אִתְתַּקַּף

וְאִתְגַּבַּר עַל הַהוּא יֵצֶר טוֹב, וְהָא אוּקִימְנָא, וַדַּאי כַּד הַהוּא בַּר נָשׁ אָתֵי לְאִתְדַּכָּאָה, כַּמָּה תְּקִיפוּ אִתְתַּקַּף בַּר נָשׁ, כַּד אִתְגַּבְּרָא הַהוּא יֵצֶר טוֹב כְּדֵין אוֹיְבָיו יַשְׁלִים אִתּוֹ, דְּהַהוּא יֵצֶר הָרָע אִתְכַּפְיָא קַמֵּיהּ דְּיֵצֶר טוֹב. וְעַל דָּא אֲמַר שְׁלֹמֹה, (משלי יב) טוֹב נִקְלֶה וְעֶבֶד לוֹ, מַאי וְעֶבֶד לוֹ, דָּא יֵצֶר הָרָע. וּכְדֵין כַּד אָזֵיל בַּר נָשׁ בִּפְקוּדֵי אוֹרַיְתָא, כְּדֵין גַּם אוֹיְבָיו יַשְׁלִים אִתּוֹ, דָּא יֵצֶר הָרָע, וְדַאֲתָא מִסְטְרוֹי.

תָּא חֲזֵי, בְּגִין דְּיַעֲקֹב, אַבְטַח בֵּיהּ בְּקב״ה, וְכָל אָרְחוֹי הֲוֹו לְשָׁמֵיהּ, עַל דָּא אוֹיְבָיו יַשְׁלִים אִתּוֹ. וְדָא סמאל, חֵילָא וְתוּקְפָּא דְּעֵשָׂו, דְּאַשְׁלִים עִמֵּיהּ דְּיַעֲקֹב, וּבְגִין דְּאַשְׁלִים עִמֵּיהּ דְּיַעֲקֹב, וְאוֹדֵי לֵיהּ עַל אִינּוּן בִּרְכָאן, כְּדֵין אַשְׁלִים עִמֵּיהּ עֵשָׂו, וְעַד דְּלָא אִשְׁתְּלִים עִמֵּיהּ יַעֲקֹב, לְגַבֵּי הַהוּא מְמַנָּא דְּאִתְפַּקַּד עֲלֵיהּ, לָא אַשְׁלִים עִמֵּיהּ עֵשָׂו, בְּגִין כָּךְ, בְּכָל אֲתַר תּוּקְפָּא דִּלְתַתָּא, תַּלְיָא בְּתוּקְפָּא דִּלְעֵילָּא.

ד וַיֶּחֱרַד יִצְחָק חֲרָדָה גְּדוֹלָה עַד מְאֹד וַיֹּאמֶר מִי אֵיפֹה. מִי אֵיפֹה: מַאי מִי אֵיפֹה, מִי הוּא זֶה מִבָּעֵי לֵיהּ, אֶלָּא מִי אֵיפֹה, דְּקַיְימָא שְׁכִינְתָּא תַּמָּן, כַּד בְּרִיךְ לֵיהּ יִצְחָק לְיַעֲקֹב, וְעַל דָּא אֲמַר, מִי אֵיפֹה, מַאן הוּא דְּקָאִים הָכָא, וְאוֹדֵי עַל אִינּוּן בִּרְכָאן, דְּבָרְכִית לֵיהּ, וַדַּאי גַּם בָּרוּךְ יִהְיֶה. דְּהָא קב״ה אִסְתַּכַּם בְּאִינּוּן בִּרְכָאן.

רִבִּי יְהוּדָה אֲמַר, בְּגִין הַהִיא חֲרָדָה דְּאַחֲרִיד יַעֲקֹב, לְיִצְחָק אֲבוֹי, אִתְעַנַּשׁ יַעֲקֹב, בְּעוֹנְשָׁא דְּיוֹסֵף, דְּחָרַד חֲרָדָה כְּהַאי, בְּשַׁעְתָּא דַּאֲמָרוּ לֵיהּ, זֹאת מָצָאנוּ. יִצְחָק אָמַר מִי אֵיפֹה. בְּאֵיפֹה אִתְעַנַּשׁ יַעֲקֹב, דִּכְתִיב אֵיפֹה הֵם רוֹעִים, וְתַמָּן יוֹסֵף אִתְאֲבִיד, וְאִתְעַנִּישׁ יַעֲקֹב. וְאע״ג דְּקב״ה אִסְתַּכַּם עַל

לוח מוהרא"ש

לפי אופק יבנאל עיר ברסלב - עיר השמחה

פרשת תזריע מצורע

יום **ראשון** 27	כט	**לימוד יומי:** **בבלי:** מכות י"ט **ירושלמי:** יבמות כ"ה **תוספתא:** קידושין ב **נ"ך:** ישעיהו כח **משניות:** מנחות ח **זהר:** חלק ב עמ' רה-רו	**י"ד לעומר, ערב ראש חודש אייר** **עלות השחר** (72 דק) ... 4:37 | **סו"ז תפילה** ..... 10:22 **נץ החמה** ..... 5:55 | **חצות היום** ..... 12:36 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:26 | **שקיעה** ..... 7:16 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:15 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 8:29
יום **שני** 28	ל	**לימוד יומי:** **בבלי:** מכות כ' **ירושלמי:** יבמות כ"ו **תוספתא:** קידושין ג **נ"ך:** ישעיהו כט **משניות:** מנחות ט **זהר:** חלק ב עמ' רז-רח	**א' דראש חודש אייר, ט"ו לעומר** **עלות השחר** (72 דק) ... 4:35 | **סו"ז תפילה** ..... 10:22 **נץ החמה** ..... 5:54 | **חצות היום** ..... 12:35 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:25 | **שקיעה** ..... 7:16 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:15 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 8:29
יום **שלישי** 29	א	**לימוד יומי:** **בבלי:** מכות כ"א **ירושלמי:** יבמות כ"ז **תוספתא:** קידושין ד **נ"ך:** ישעיהו ל **משניות:** מנחות י **זהר:** חלק ב עמ' רט-רי	**ב' דראש חודש אייר, ט"ז לעומר** **עלות השחר** (72 דק) ... 4:34 | **סו"ז תפילה** ..... 10:21 **נץ החמה** ..... 5:53 | **חצות היום** ..... 12:35 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:24 | **שקיעה** ..... 7:17 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:14 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 8:30
יום **רביעי** 30	ב	**לימוד יומי:** **בבלי:** מכות כ"ב **ירושלמי:** יבמות כ"ח **תוספתא:** קידושין ה **נ"ך:** ישעיהו לא **משניות:** מנחות יא **זהר:** חלק ב עמ' ריא-ריב	**י"ז לעומר** **עלות השחר** (72 דק) ... 4:33 | **סו"ז תפילה** ..... 10:21 **נץ החמה** ..... 5:52 | **חצות היום** ..... 12:35 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:24 | **שקיעה** ..... 7:18 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:14 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 8:31
יום **חמישי** 1	ג	**לימוד יומי:** **בבלי:** מכות כ"ג **ירושלמי:** יבמות כ"ט **תוספתא:** נדרים א **נ"ך:** ישעיהו לב **משניות:** מנחות יב **זהר:** חלק ב עמ' ריג-ריד	**י"ח לעומר** **עלות השחר** (72 דק) ... 4:32 | **סו"ז תפילה** ..... 10:21 **נץ החמה** ..... 5:51 | **חצות היום** ..... 12:35 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:23 | **שקיעה** ..... 7:19 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:13 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 8:32
יום **שישי** 2	ד	**לימוד יומי:** **בבלי:** מכות כ"ד **ירושלמי:** יבמות ל' **תוספתא:** נדרים ב **נ"ך:** ישעיהו לג **משניות:** מנחות יג **זהר:** חלק ב עמ' רטו-רטז	**י"ט לעומר** **עלות השחר** (72 דק) ... 4:30 | **סו"ז תפילה** ..... 10:20 **נץ החמה** ..... 5:50 | **חצות היום** ..... 12:35 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:22 | **שקיעה** ..... 7:19 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:12 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 8:32 **הדלקת נרות** (40 דק): 6:39 (20 דק): 6:59
שב"ק 3	ה	**לימוד יומי:** **בבלי:** שבועות ב' **ירושלמי:** יבמות ל"א **תוספתא:** נדרים ג **נ"ך:** ישעיהו לד **משניות:** חלין א **זהר:** חלק ב עמ' ריז-ריח	**שבת קודש פרשת תזריע מצורע, כ' לעומר** **עלות השחר** (72 דק) ... 4:29 | **סו"ז תפילה** ..... 10:20 **נץ החמה** ..... 5:49 | **חצות היום** ..... 12:35 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:21 | **שקיעה** ..... 7:20 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:12 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 8:33 **מוצש"ק לשיטת ר"ת: 8:33**

יְמֵי הָעֹמֶר שֶׁנּוֹהֲגִים בָּהֶם כַּמָּה מִנְהָגֵי אֲבֵלוּת עַל תַּלְמִידֵי רַבִּי עֲקִיבָא, אֵין זֶה כְּדֵי לְעוֹרֵר עַצְבוּת וּמָרָה שְׁחוֹרָה אֵצֶל הָאָדָם, אֶלָּא אַדְרַבָּה ! לְעוֹרֵר אוֹתוֹ עַל קְדֻשַּׁת הַיָּמִים הָאֵלּוּ, שֶׁיְּכוֹלִים לְהַגִּיעַ בָּהֶם אֶל קְדֻשָּׁה עֶלְיוֹנָה, וּלְהִתְדַּבֵּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ בֶּאֱמֶת, וְאִם יִתְנַהֵג בָּהֶם בִּקְדֻשָּׁה וּבְאַהֲבַת יִשְׂרָאֵל כָּרָאוּי, יִזְכֶּה לַהֲפֹךְ אוֹתָם אֶל יְמֵי שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה ! (משיחותיו של מו"ר הרה"צ שליט"א)